

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FORTY-FIRST DAY

Saturday, 19th April 1958

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, a
One of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. R. KANTHI, B.A., LL.B.) in the Chair.

BUDGET FOR 1958-59—DEMANDS FOR GRANTS

Demand No. 29—Civil Works.

50. Civil Works.

MR. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 9,01,92,600 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Civil Works.’ ”

Demand No. 50—Appropriation to Irrigation and Power Development Fund

80-B. Appropriation to Irrigation and Power Development Fund.

MR. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 33,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Appropriation to Irrigation and Power Development Fund.’ ”

Demand No. 51—Capital Outlay on Civil Works.

81. Capital Account of Civil Works outside the Revenue Account.

MR. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 4,04,45,800 be granted to the

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Capital Account of Civil Works outside the Revenue Account.’ ”

Demand No. 53—Capital Account of other Works outside the Revenue Account.

82. Capital Account of other Works outside the Revenue Account.

MR. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 37,37,500 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Capital Account of other Works outside the Revenue Account.’ ”

Demand No. 42—Working Expenses —Irrigation Works—Commercial.

*XVII. I.N.E. and D. Works
(Commercial)—Working Expenses.*

MR. SPEAKER.—Motion moved :

That a sum not exceeding Rs. 85,68,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘I.N.E. and D. Works (Commercial)—Working Expenses.’ ”

Demand No. 46—Capital Outlay on Irrigation.

68. Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 6,31,90,600 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial).’”

Demand No. 47—Irrigation (Non-Commercial)

68-A. Construction of I.N.E. and D. Works (Non-Commercial.)

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 1,20,52,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Construction of I.N.E. and D. Works—Non-Commercial.’”

Demand No. 10—Irrigation.

18. Irrigation—Other Revenue Expenditure financed from Ordinary Revenues.

Mr. SPEAKER.— Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 91,72,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Other Revenue Expenditure financed from Ordinary Revenues.’”

Demand No. 48—Capital Outlay on Improvement of Public Health.

70. Capital Outlay on Improvement of Public Health.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 59,83,000 be granted to the

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Capital Outlay on Improvement of Public Health.’”

*ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).— ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ ವಿಂಗಡನೆ ಆದನಂತರ ಮರಾ ಮತ್ತು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಮತ್ತು ಅನಹಕಾರ ಉದ್ಯಮಿಸಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದರೆ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ನೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ. ಈ ಒಂದು ಇರಾಖೆ ದೇಶದ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇರಾಖೆ. ಇಂಥಾ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಬೆಳೆದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನಗಂಡಿರಬೇಕು.

ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಚಿಕ್ಕಿಕರ್ ಪರ್ಮಾನೆಲ್ ಬಹಳ ಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಸೌತ್ ಕನ್ನಡಾದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಚಿಕ್ಕಿಕರ್ ಪರ್ಮಾನೆಲ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಭಾವ ಇತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಿಕರ್ ಪರ್ಮಾನೆಲ್ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಚಿಕ್ಕಿಕರ್ ಪರ್ಮಾನೆಲ್ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಯಾರಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ಈಗ ಉದ್ಯಮಿಸಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಆಗಿರುವುದೇ ನೆಂದರೆ, 20-25 ವರ್ಷ ಸ್ಟ್ರೋಸ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ, ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅತ್ಯಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತ ಇದೆ. ಇದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಸ್ಟ್ರೋ ಅಫ್ ಪೇ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. Equal pay for equal work ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅದೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ತೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ ವಿಂಗಡನೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ತೊಡಕುಗಳು ಬರುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಆದರೆ ಜಾಗೃತೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾಯ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೇಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಇದೆ

ಎಂದರೆ, ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಕೇಡರ್‌ನಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೀಗಿದೆ:—63 ಜನ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು 1949ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯರ್ ನೂಪರ್‌ವೈಸರ್ಸ್ ಗ್ರೇಡ್‌ನಿಂದ ಸೀನಿಯರ್ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಪಾರಿಸು ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. 1949ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಅವರನ್ನು ಚೆಂಪೊರೆ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಮರಾಮತ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಹಾಗಲ್ಲ. ಆಗ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ನೂಪರ್‌ವೈಸರ್ಸ್ ಎಂದು ಇದ್ದರು. ಆ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ನೂಪರ್‌ವೈಸರುಗಳನ್ನು ಹಂಗಾಯಿ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಹೌದು. ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ನೂಪರ್‌ವೈಸರುಗಳನ್ನು ಚೆಂಪೊರೆ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡನಂತರ ಅವರನ್ನು ಆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು 1956ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಫನರ್ ಎಂಗಡಣ್ ಆಗುವ ತನಕ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಫನರ್ ಎಂಗಡಣ್‌ಯಾದ ನಂತರ ಇತರರಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕುವವೋ ಅವು ಇವರುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಆ ದಿವಸ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇವರನ್ನು ಯಾವ ಡೇಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಯಿತೋ ಆ ಡೇಟಿನಿಂದಲೇ ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿರುವಂಥ ಪ್ರಮೋಕ್ಷಣಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದನಂತರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಸರ್ವಿಸಾಗಿದ್ದರೂ ಇವರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 15-20 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸಾಗಿರತಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—1947ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ 15-20 ವರ್ಷಗಳ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆಯೇ? ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ನಾನೀಗ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅವರ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಕೆಲಸ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ದಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅವರೂ ಇವರೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಎಷ್ಟು ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಈ ದಕ್ಷತೆ ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರ ದಕ್ಷತೆ ಒಂದು ಹಿರಿಮೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಇವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಿ ಎಂತ ಹೇಳಿದಾಗ ಆಗಲೂ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದುವಾ ಹಾಗೆ ಖಾಯಂ ಮಾಡದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರಾದರೂ ಏನೋ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದನಂತರ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಒಂದು ಸಮುದ್ದೇಶದಿಂದ ಗರಾಟೆ ವಗೈರಿಗಳೇನನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ದಿವಸ ಇವರೇನೂ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಒತ್ತಾಯವನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತೆಂಬ ನೆಪದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇವರು ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ತಾರೀಖಿನಿಂದಲೇ ಇವರನ್ನು ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಮಾಡುವಂತೆ ತಾವು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆಯೇ ಈ ದಿವಸ ಇವರಲ್ಲಿರುವ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಅನುಮಾನ, ಅನಹಕಾರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಆರು ಜನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಹುದ್ದೆಗಳು ಜನರಲ್ ಬ್ರಾಂಚಿಗೂ ಎರಡು ಹುದ್ದೆಗಳು ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾಬಿಗೂ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಹುದ್ದೆ ಇನ್ನೂ ಭರ್ತಿ ಆಗದೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಈ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನೂ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಆರು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರದೇ ಆಪ್ತರು ತೀರ್ಮಾನ. ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ ಈ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೆಡುಕೊಳ್ಳಲು ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕೇವಲ ಟಪ್ಪರ್ ಮಾನ್ಯರುಗಳಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಕೆಳಗಿನ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಯಾವತ್ತೂ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಳ ದರ್ಜೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಎಸ್ಸಿ.ಮೇಟ್, ಪ್ಲಾನ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಟಿನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ದಿವಸ ಈ ನೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹುದ್ದೆಗೂ ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹುದ್ದೆಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇಗ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಿ ಯಾಗಿದೆ. ಈ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೇಗ ವೀಲವಾರಿಯಾಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬ ಅಡಚಣೆ ಮಾತ್ರ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೇ ಶಿವಾಯಿ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಗ

(ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ)

ಬೇಗ ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಿತವ್ಯಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತೀರಾ ಅಗತ್ಯವೆಂದರೆ ಜನರರ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಈ ಎರಡು ಬಾಟಿನಿಂದಲೂ ಒಂದು ಈ ಸ್ನಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಈ ಸ್ನಾನಗಳು ಬಾಲಯಿರುತ್ತವೋ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಭೇದ ಮಾಡಿಕೊಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವಂಥ ಅನೇಕ ಎನ್‌ಮೇಟುಗಳು ಹಾಗೇ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೇಷನಲೈಸಂಟ್ ಅಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವರು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಲಂಚ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೊಂದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಭಾಗ ನಿಜವಲ್ಲ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನತ್ಯ ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವತೂ ಈ ತೊಂದರೆ ತಾಪತ್ರಯಗಳು ಕೇವಲ ದುರ್ಜನರಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಬ್ಬರಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸತ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ದಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ರುಪಪತ್ರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರಮೋಕ್ಷಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆನ್ಯಾಯ ನಡೆದು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲೂ ಅಶಾಂತಿ ಅತ್ಯಲ್ಪಗಳು ಮೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಲಂಚದ ವಾಸನೆಯೇ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಕಟ್ಟಾಕ್ಷರುಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯೆ ದರೌಳಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ವರ ಕೃಪಾಡ ಕೆಲವುಕಡೆ ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರಯಾರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು. ದಕ್ಷರಾದಂಥ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದರೆ ಮೂಲಕ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬೇಗ ನಡೆಯುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಇಂಥ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನ ಸೂ ಯಾರ್ಯಾದಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವಂಥ ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೂನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ

ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಇಂಟಿಷ್ಟ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸಲ್ಪ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಮನುಷ್ಯಮರ್ಶೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒರ್ಬು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಭಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್, ಹೈನರ್ ಮತ್ತು ಖಾದಿಯಂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೂಡ ಬರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗಾದರೋ ಅನಿಸುತ್ತದೆ—ಈ ಮೊಬಲಗು ಬಂಡಿತ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಪ್ಲನ್ನು ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನೇನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೊಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ದುಡ್ಡೆನ್ನೇನೋ ಅಥವಾ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತನಿಯಾಗಿ ತನಿ ನೆಪನುತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೋಕಡೆ ಕೆಲಸಗಳೇ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಚಿಕ್ಕ ಕ್ಯಾಲಿಬರ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಗದಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಟೂರು ಹೋಗಿರುವವರು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಎನ್‌ಮೇಟಿನ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ನಿನಿಂದ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಫೈಲುಗಳು ಹೋಗುವುದು ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಫೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಫೈನಾಲಿಟಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿ ಕನ್‌ಫ್ಯೂಷನ್ನು ಆಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ಹೊಳೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಇದಾದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ನುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1956 ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆಯಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವೇನೋಡಿ. ಇದರ ಎನ್‌ಕ್ಯಾಬ್ಲಿಷ್ ಮೆಂಟು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಎಂದು ಬರ್ಚು ಆಗುತ್ತೇ ಇದೆ, ಆದರೆ ಕೆಲಸವೇನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು “ಜನರಲ್ ಡಿಸ್ಪನ್ಸರಿಲಿಫು ವರ್ಕುಗಳು” ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎನ್‌ಮೇಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು

ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಬೆಂಚ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ಒಂದು ಮುಂದಾಗಬೇಕಾದ ನೀತಿಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊಳಿಸುವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ಪೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ತಕರಾರುಗಳು ಇರುತ್ತವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ದೇನೂ ತಕರಾರುಗಳಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮೀ. ಎಲ್ಲ ನಿಮ್ಮದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ನೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗು ಎಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಇನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರೆಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ "ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೂಂ" ಎಂದು ಒಂದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಾವು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಇದುವರ್ಷಗಳಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕೆಲಸಗಳು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ಕಂಟ್ರೋಲಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವಂತಿದೆ.

ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮೈನರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಗಾಗಿ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆನ್ಸನ್ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಐದತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು Construction of New Minor Tanks and other things, ಗೋಸ್ಕರ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. For Special Irrigation, special interest is needed and special attention is also needed. ನಾವು ಹೋದವರ್ಷ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಣ ಇನ್ನೂ ಬಿಡಾರ್ಜವಾಗುತ್ತದೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಂಜನಗೂಡು ಕಡೆ ಇರುವ ಒಂದು ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅನುಹಕಾರವಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮಾಮೂಲುಗಳು

ಕಡಮೆಯಾಯಿತು ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಎಸ್ಸಿಮೇಟು ಮಾಡಿ ಚಿಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಸುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ನಣ್ಣು ಪುಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸ ಬೇಗನೆ ಆಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕೊಡುವ ಹಣ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಖತ್ಯಾಯಿ ವಂತನಿಗೆ ಸಿಗುವ ಬದಲು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಜನಗಳಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಸ್ಸಿಮೇಟುಗಳು ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಚಿಂಡರನ್ನು ಕರೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಸಾರಿ ಬೆಂಚ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರು ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್‌ನ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಆದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಈಗ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಸ್ಸಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಚಿಂಡರ ಕರೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್‌ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೋಡುಗಳ ವಿಷಯ. ಈ ರೋಡುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ವೈಸರೊಲಿಸ ಒಂದು ಮೈಟಿಂಗ್‌ ವನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಎಂದರೆ, ಸುಮಾರು 1952ರೇ ಇಸವಿಗೂ ಹಿಂದೆ, ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳೂ ಹೋಗಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ ದಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳು ಇದ್ದವು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಡಾಡಲು ಕೂಡ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಒಡಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ರೋಡುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೇಕೋ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಹಿಂದಿನ 1952ರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹಿಂದಿನ ಗತವೈಭವಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ-ರೋಡು ಮತ್ತು ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್‌ಗಳಾಗಿ ತಾವು ಒಂದೊಂದು ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಡಿವಿಷನ್‌ಗೂ ನೀವು ಕೊಡುವ ಆರಾಟ್ ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವುದು ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಎಲ್ಲರೂ ದೇಶ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಆಶಾಂತಿ ಮೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೋಡುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಳಗು ರೋಡುಗಳಾಗಿ "ಎ" ಕ್ಲಾಸ್ ರೋಡುಗಳಂತೆ ಮಾಡ

(ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ)

ಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ರಿಪೋರ್ಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮೇಂಟೆನನ್ಸ್ ಕಡಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಡುಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು "ರೋಡು ಫಂಡು" ಎಂದು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ಫಂಡನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗ ರೋಡು ಸೆನ್ನು ಎಂದು ವಸೂಲುಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ಒಂದು ಫಂಡುಮಾಡಿ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೋಡುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು? ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಖಾಯಂ ಆದ ರೋಡು ಫಂಡು ಇರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಫಂಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಖಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ರೋಡಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ? ಯಾವ ಒಂದು ಪಾನ್ಸೂ, ಕ್ರಮವೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಬೇಕು, ಅಷ್ಟೇ.

ಇನ್ನು ಬಿಲ್ಯಂಗುಗಳ ವಿಚಾರ. ಬಿಲ್ಯಂಗುಗಳನ್ನೇನೋ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಷ್ಟು ಕಡಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಈಗೇನೋ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಿಲ್ಯಂಗುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಬೆರೆಬಾಳುವ ಬಿಲ್ಯಂಗುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಎಸ್ತಿಮೇಟು ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ಕೂಟಿನಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ನಿವು ಗೋಮೋರ್ ಫಂಡ್ ಎನ್ನುವ ಸ್ಕೋಗ್ ನ್ನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

ಸರ್ವೆ ಶಾಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವೆ ಶಾಖೆ ಇದೆ. ಅದು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಚಾವುಟಿಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಬೇಕು. ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಗಳು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತೊರೆಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಅರ್ಜಿ ಬರಲಿ, ಬಾರದೆ ಇರಲಿ ಎಲ್ಲಕಡೆಯೂ, ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಹೋಗಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಂಥ ಕೆಲಸ pick ups ಹಾಕಬೇಕು, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಸುತ್ತ ಇರಬೇಕು. ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ, independence ಇರತಕ್ಕ ದೇಶಾಭಿಮಾನವಿರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತಾವು

ಎಚ್ಚರಿಕೆಬೇಕು. ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬೇಕಾದರೆ ಇದರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದೇ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಸಬೇಕು, ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಚರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಯಡಿಯೂರು ಹತ್ತಿರ ಹರಿಯುವ ಒಂದು ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ರೈತರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ರೈತರು ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಜಿ ಎಲ್ಲ ಹೋಯಿತೋ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದವಾತು ಎಲ್ಲ ಹೋಯಿತೋ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಎನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಆಶ್ಚರ್ಯನಗೊಳ್ಳುವ ಕೊಡು ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಗುರ್ತುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರು ಪ್ರವಾಸದಿಂದ ವಾಪಸು ಬಂದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಆಶ್ಚರ್ಯನಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ progress report ತರಿಸತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಇರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಲು ಹೋದರೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಮತ್ತೆ ನಮಗೇ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ, ಯಾರು ಕೇಳುವವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನೀವೇ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ತಾವೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಿಮ್ಮಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿವಾರವೂ progress report ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆಕೊಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಯನ್ನೇ ಅವರು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತ, ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹೊದಿರತಕ್ಕ ರೈತ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಗತಿ ಏನಾದೀತು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಮೇಲೆ ಅದರ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗೆ ಸರ್ವೆ ವಿಭಾಗವಿದ್ದರೂ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೇಗೆತಾನೇ ಅವರು ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಮಾತು? ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆ ಇರುವುದು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ

ಆರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದುದರ ಅರ್ಥವೇ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಮತ್ತು ಅನಹಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ equal pay for equal work ಎನ್ನುವುದು ಇರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸ್ಕೇಲೂ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸ್ಕೇಲೂ ಇತ್ತು. ಆಗಲೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನಹಕಾರವಿತ್ತು. ಈಗ ಒಂದೇ ಆಳಿಸಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ scales of pay ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಮತ್ತು ಅನಹಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕು, ಇದು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿರುವವರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಬಡ್ತಿಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಅವರು 800 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ start ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಬೊಂಬಾಯಿ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ನೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ start ಆಗುವುದು 1,300 ರಿಂದ ಮತ್ತು 1,600 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ, ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ದಕ್ಷತೆ ಇದ್ದು, ಸರ್ವಿಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದ್ದು ಕಡಮೆ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಯಾರಿಗೆತಾನೆ ತೃಪ್ತಿ. ರುತ್ತದೆ, ಯಾರಿಗೆತಾನೇ ಅನಮಾಧಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಹೇಳಿ. ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರದೂ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಭಾಗದವರ ಸ್ಕೇಲಗೂ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನವರ ಸ್ಕೇಲಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಜಗಜಾಂತರವಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. D. KOTHAVALA (Chikodi).—What is the remedy suggested for equalising it? It requires higher taxation. Are you ready to pay higher taxes?

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಎರಡಕ್ಕೂ ಇರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದಳಿತದಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು? ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಅನಹಕಾರಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ನಾವು ಏನು ಹೇಳುವುದು? ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ, ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು huge machinery ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹೇಗೆಮಾಡುವುದು, ಯಾವರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾವು ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾಡಿತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ನವಸರು.—ಕೂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಅದು ಮುಂದೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಹೊರಟರೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ (ನಿರಗುಪ್ಪ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎನ್‌ಸಿಮೇಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದುವರ್ಷ, ಎರಡುವರ್ಷ ಮೂರುವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವೆದಿವಿಷಣಗಳು ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡವಿವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪುನರ್ರವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಿರಗುಪ್ಪ ಹತ್ತಿರ ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿಗೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈವರ್ಷವಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪುರುಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಸ್ಥಳವಾದುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ, ಎರಡುವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ investigation ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಇಂಥಲ್ಲೆಯೇ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಾಡಿ, ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪುರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಬಿದರಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜನರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕದ ಬಹು ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪವಾದ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ರಾಯಚೂರುವರೆಗೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿ, road bridge ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಮಾಡಿದರೆ, ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ national highway ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಗಮನಕೊಟ್ಟು, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಜಾಗೃತ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು, ಇದೇ ವರ್ಷವೇ ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪುರುಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ಹೊಸರಸ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹೊಸದಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ 1953ರಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿತು. ಆಗಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲಾಟ್ ಆಗಿರುವ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತಕ್ಕದೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ತುಂಗಭದ್ರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಿರಗುಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 90ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ)

ಬಂದಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಏಕೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಆಯಕಟ್ಟು develop ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ತುಂಗ ಭದ್ರ ದೆವಲಪ್ಪಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೂಡ 50 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ದೆವಲಪ್ಪಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು inter-village communicationಗಾಗಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವರ್ಷವೇ ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಆಯಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇರೆ, ಸಿರಗುಪ್ಪ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬುದ್ದಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಚ್‌ವು ಎಂಬ ಫಿರ್ಕಾ ಇದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುತ್ತಲೂ ನೀರು ನಿಂತು ಒಂದು ದ್ವೀಪಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನವರು ಕೆಲವರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡಿದ್ದೀವೆಂಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ಅದು. 1942ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಚ್‌ವು ರಸ್ತೆ ತಯಾರಾದ್ದು ಇಲ್ಲಿನವರಿಗೂ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ರಿಪೇರಿಯಾಗದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಈಗ ರಿಪೇರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದರೂ 50,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಮೈಲಿಗೆ ಏನಿಲ್ಲವೆಂದರೂ 10,000 ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣಾ ರಸ್ತೆ ಅದು. ಈಗರಾದರೂ ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಊರು ಫಿರ್ಕಾ Headquarter ಆಗಿದ್ದರೂ ಜನ ಹೋಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಂಪಿಯೆಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಊರು. ಅದು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೊಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಚ್ಚಳಿಯಿಂದ ಬೀರಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯಿದೆ. ಇದು 1942ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಈಗ ತೀರಾ ಕಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಕ್ಷಾಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಈಗರಾದರೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಿರಗುಪ್ಪಾ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಆಗು ಬಷ್ಟು ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟರೆ ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ 300-400 ವರ್ಷದಿಂದ ನೀರು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಿನೂರನ್ನಲ್ಲಯೂ ಇದೇರೀತಿಯಿದೆ. ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು equation of posts ಮತ್ತು seniority ಲಸ್ಟ್ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ P.W.D. ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿ-ನೌಕರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು

ಮೂರುವರ್ಷ ಮೊದಲು ಸೇರಿದವು. ಇಷ್ಟುದಿನವನಗಳಾದರೂ ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಹೋಲ್ಡರುಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್‌ಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ confirmಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅಂಥವರನ್ನೇಗ ನಡೆಸಬರಿಯರುಗಳೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅವರಿಗೆಷ್ಟು ಅನುತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಬೇಕು, ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿ. S.R.C ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ, ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು. ಈಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಡಿವಿಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎರಡಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

T.V.P. ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ 60,000 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈಗ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ 30,000 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಜಾಗೃತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀರುಸರಬರಾಸು ಮತ್ತು ಡ್ರೈನೇಜುಸ್ಟೀಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ತಾವು ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನೇ ಮರೆತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 1958ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರ ವಿಚಾರವೇ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ estimate ಕೂಡ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 15 ಗ್ಯಾಲನ್ ಸರಬರಾಸು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಂತೂ ಅಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ ಕೂಡ ವಿವರವಾದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ (ಹೆಬ್ಬಾರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈದಿವನ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು 18ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಸ್ಟ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. 63ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದು ಬಹುಶಃ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಟ್ಟಿರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಇದೇ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೂ ಅದೇ; ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದೇ. ಅವರು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ “ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು” ಎಂಬುದು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹಾಗೆ ಮ್ಹಾಳುವವರು ಹೋಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸೋಣ. ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 1946ರಿಂದ 1949ರವರೆಗೂ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್

ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1948ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು confirm ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 1950ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಿನಿಂದ confirm ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇನಾಯಿತು? ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಬಂದಮೇಲೆ, ಅಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಜನರು—ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೊರಗೆ ಹೋದ ವರು—ಇವರಮೇಲೆ ಬಂದರು. ಮೇಲೆ ಬಂದರೇನೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೂಡಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯ ವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ವಾಗಿ, ಈ 63 ಜನರನ್ನು confirm ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಸಂಬಳವೇನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ಕಡೆ ಗಣಿಸಕೂಡದು. ನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದು ದನ್ನು ನಾವೂ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗೃತೆ ಇದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರೆಂದು integration ಆದಮೇಲೆ ಕೂಡ confirm ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೊಂದು ಇವರಿಗೊಂದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮನೆ ಇವರನ್ನು ವಜಾಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಮುಂದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಸಿಮ್ಮನೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಒಡಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವೊತ್ತು P.W.D. ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ. ಇಂಥ ದಿನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ಇಲಾಖಾ ಎಂಜಿನಿಯರು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಡವೇ? ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ P.W.D. ಎಂಜಿನಿಯರೂ ಇಲ್ಲ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗಿರುವ ಅನಂತ್ಯವಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದಲೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಅವರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಜಾಗೃತೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತೆ ಮಾಡಿಸಲು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್, ವೆಗೈರೆ ಕಾಗದ ಗಳೂ ಬೇಗ ಮುಖ್ಯವೆ. ಇಲ್ಲದಹೋದರೆ ಕಾಗದ ಗಳು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ವೆಳಂಬವಾಗುತ್ತೆ.

ಸ್ಯಾಂಕ್ಷ ಆದ ದುಡ್ಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿರುವುದೂ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಟೆಂಡರು ಕರೆಸುತ್ತೀರಿ. ಘಂಟೆಗೆ ಇಷ್ಟು, ಘಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಕಡಮೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಪರಸೆಂಟೇಜ್ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ಹಾಕಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೊಡೀಷನ್‌ಗಳಮೇಲೆ ರಗಳೆ ರಾಧ್ಯಾಂತವಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪರಸೆಂಟೇಜ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಕಿಬಿಡಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಎಕ್ಸಕೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಗುವಾನರರು ಇವರುಗಳಲ್ಲೇ ಕಾಗದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಒಡಾಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ಟೆಪರ್ ಮೈನರ್ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ 12½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ತುಮಕೂರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೆಪರ್

ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ; ಸಬ್ ಒವರ್‌ಸೀಯರಗಳು, ಸೂಪರ್‌ವೈಸರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಜಾಗ ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಯಲ್ಲಿರುವ ಸಬ್ ಒವರ್‌ಸೀಯರ ಕೆಲಸ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಯೊಡನೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಟೆಪರ್ ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಇದ್ದೂ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ 8,000 ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಕೆಲಸಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದ ಕ್ಯೋನ್ಸರ್ ಒಂದು ಸ್ಟೆಪರ್ ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಅಂದರೆ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಹೋದರೆ ದುಡ್ಡು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸ್ಪೆಷಿಲರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸರ್ವೆಯರನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ತುಮಕೂರು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸರ್ವೆ ನಡೆದು ನಾರ್ಕಟ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಸರ್ವೆಯರು ಕೂಡಾ ಎಲ್ಲದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೆಯರು ಇರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಷ್ಟೋ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಇಲಾಖೆ ಸಮುದ್ರ ವಾಗಿದೆ. ಮೈದಾಳ ಕರೆಯ ಸರ್ವೆಕೆಲಸ ಆಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದ ರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಟೆಪರ್ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದ ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಹಂಚಿಕೊಡಿ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ನು, ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಟಿನಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಕೊಡಿ. ಹೀಗೆ ಎರಡು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಬೈಫರ್‌ಕೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ವಾಗುತ್ತೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ, ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಕಡೆಯೂ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹುರಿ ಹೊಸೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ಹುರಿ ಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋದಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೂಡಿದರೆ ಏನಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಏನೋ. ಬರೆದೂ ಬರೆದೂ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋ ಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈದಾಳ ಟ್ಯಾಂಕಿನ ಚರಿತ್ರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ರೈತ ರಿಗೂ ತುಮಕೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೂ ಒಂದು ಡೊಡ್ಡ ಫರ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆ ಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ನೀರು ಸಾಕಾ ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗೀ ಐದನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈದಾಳ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಚರಿ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರಮೇಲೆ ಒಂದು ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆ ಬಣಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡಿಸಿ, ಅದೂ ಇಲ್ಲ, ಇದೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ)

ಯಾಗಿದೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ನೀರು ಸಾಲುತ್ಪಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಜಮಾನುಗಳ ಬೆರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಒಂದೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿ ಬ್ಯುಟರಿ ಚಾನಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೂ ಧಾನಲ್ಲಗಳನ್ನು ಗೇಯಕೊಂಡು ರೈತರು ಇಲ್ಲದಹಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರೂ ವಿಚಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ರವನ್ನೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಅವರು ನಮ್ಮದು ಅಲ್ಲ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನವೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಮ್ಮದು ಅಲ್ಲ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿ ನುಡ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೇ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತಿರುವ ವಿಷಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಹಿಂದೆದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳ ದಕ್ಷತೆಯೂ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಜುಕೇಷನ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್, ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳು ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಾಕಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಇದೆ. ಸೂಪರಿಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬೇಕು. ಅವರುಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೂರು ಅಸ್ಪತ್ರೆಗೆ 30,000 ರೂಪಾಯಿ ಹೋದವರ್ಷ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸೂಪರಿಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಇದ್ದು ಅವರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅವರು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಯಲ್ಲಿ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಗಬೇಕು. ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಒಂದು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಒಂದೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನ್ನು ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ

ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗೃತ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಎಲರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಅದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರಬೇಕು.

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಯಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಮಾನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಲಿ. ಇದು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬಾರದು, ಒಂದೇರೀತಿ ಇರಬೇಕು.

West coast communicationsಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 47 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಳಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮರೇನಾಡು ಮತ್ತು ಬೈಲು ನೀವು ಎರಡರಲ್ಲೂ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮೈಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮರೇನಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಆ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 250 ಮೈಲಿ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಈಗ 100 ಮೈಲಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ 200 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ ಮರೇನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಮಾಡಿದ್ದು ಮರೇನಾಡಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮರೇನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಐದು ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಅವಮೊಗ್ಗ ಒಂದೇ ಮರೇನಾಡು ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಸಕರೇಶ್ವರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಡಾಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸ ವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಬರಿಸ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಆರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಇಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕು, ನಿಧಾನವೇಕಾಯಿ ತೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ತಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಕರ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಸೈಟಿವ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣ ಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ನಾನಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ 9,90,06,000 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತು, ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗದೆ ರೈಲ್ವೆ ಆಯಿತು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜೊತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣ ರೈಲ್ವೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 1949ರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಖಾಯಂಮಾಡಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ? 200 ವೇಕೆನ್ನಿಗಳು ಇರುವಾಗ 63 ಜನರನ್ನು ಖಾಯಂಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಷ್ಟ? ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇವರನ್ನು ಖಾಯಂಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರೊಬ್ಲೆಮ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಬೇಗ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಾದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದವಾಗೆ ಚೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಪೀಸ್ ಮೀಲ್ ಕೊಡುವುದೇ ಉತ್ತಮ. ಒಟ್ಟಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪೆರ್‌ಸನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಚೆಂಡರ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅಬ್ಸ್ಟ್ಯಾಕ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ ಟೆಕ್ನಿಕ್ ನ್ಯೂಲಿಗೆ 45,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬೇಗಕಟ್ಟಿ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

Unsanctioned worksಗೆ ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೇಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವೋ ಅಥವಾ ಯಾರು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Water supply ಅಥವಾ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬರು ವಿಶೇಷ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿರಬೇಕು. ಚೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿನ ಚೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಆತನಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಬ್ಬರ ಪರ್ಷನಲ್ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಶಾಖೆಯನ್ನೇ ಬೇರೆಮಾಡಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಡಿವಿಜನ್ ಮಾಡಿ, ಒಬ್ಬ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ

ನ್ನಾದರೂ ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವುದು ಬೇಡ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಸಮಿತಿಗಿರಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಒಂದು planned basis ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೆಸರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮೂರು ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇನ್ನು ಮೂರು ಮೈಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ inter-hobli communications ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ಮಾರಣ್ಣ (ಮಾಗಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಂಬಂದಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಾದರೇ ಒಂದು ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವಪೂರಿತವಾದ ಇಲಾಖೆ ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿನ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದಲೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೂ ಸತ್ಯಸಂಧತೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅಥವಾ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಸಹಾಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಪೂರಿತ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿವೆ. ಕ್ರಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಲೋಕೋಪಶೋಕಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನೂರಂಟು objections, querriesಗಳು ಒಂದು ಗಂಟು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುವುದು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

2 P.M.

ಇದು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಅನುಭವದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕುದೂರು ಹೋಬಳಿ, ಕನ್ನನಂದ್ರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್. ಮಿರ್ಜಾರವರು ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರು. ಆ ರಾಗಾಯ್ತು. ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಪಟೇಲ ಸತ್ತುಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪಟೇಲ ಬಂದ. ಆ ಕೆರೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಸರ್ಕಾರದ ಎದುರಿಗೆ ನಾಲ್ಕುಸಲ ಬಂದು ವಾಪಸು ಹೋಗಿ, ಈಗ ಎಗ್ಗಿ ಕ್ಯಾಪ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದರ ಕಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಇದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಮಾರಣ್ಣ)

ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಿತ್ಯವೂ ನಡೆಯುವ ಆದಳಿತ ಪದ್ಧತಿ ಹಿಂದೆ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ಸರ್ಕಾರ ಎದ್ದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿಯದೆ, ಕಾರ್ಯನುಸರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಇಂದೂಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಾನುಸರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದ ಹೊರತು, ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದ ಹೊರತು ಜಾಗೃತ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ, ಇಲಾಖೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ಮೂಲಕ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹುಳ್ಳೇನಹಳ್ಳಿ, ಅಣಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 200 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಅಣಕಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗುವುದರಲ್ಲೇ ಇದೆ. ನೊನ್ನೆ ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬಂದು ನರ್ವೆಮಾಡಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ರಾಕಿ ಪೈಸ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕು; ಎಸ್ಪಿ.ಮೇಟ್ ಪುನಃ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುಳ್ಳೇನಹಳ್ಳಿ ಏಕಪ್ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಿಪ್ಪನಂದ್ರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ನಲವುಂಗಲ ಮಾಗಡಿ ಬಾರ್ಡರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಹದೇವಪುರದ ಕೆರೆ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗುವುದರಲ್ಲೇ ಇದೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಮರಾಮತ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಕ್ಕಲು ತುಂಬಿ ನಿಂತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಡೀಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಅಥವಾ ನಿಪುಣ ಡೀಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟನೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡೀಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಚೀಕ್ ಕರ್ ಎಕ್ಸ್ ಪರ್ಟ್ಸ್ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಡೀಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೆರೆ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಡೀಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡಿದರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವ ನೀರಿನಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ತೆಗೆದ ಮಣ್ಣು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಶ್ಯ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸಿರ್ಟ್ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆರೆ ಅಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಈಗ ಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿರ್ಟ್ ಟ್ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಕಟ್ಟುವುದು, ಡೀಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡೀಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ನ ಹಸ್ತಬಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಲಕ್ಶ್ಯ ಗಿಡ ನೆಡುವುದು ಸುಲಭ, ಡೀಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಯಾವ ಕೆರೆಯಲ್ಲೂ ಡೀಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಹಣ ಪೋಲು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇಲೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕುಗಳು 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಣಿವೆಮೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಣಿವೆಮೇಷನ್

ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ, ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಫೋನ್, ಟ್ರಾಂಕ್ ಮೈಂಟನೆನ್ಸ್ ನೆಮುಷ್ಯೆ, ಒಂದು ಸಲ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮೈಂಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿದರು. ಈ ದಿವಸ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಮಲ್ದಾರರು, ನೆಬ್ಬಿವಿಜ್ ಅಫೀಸರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಪುರಸೊತ್ತೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುವುದು ಬೇರೆ. ಇದೇ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಕೆರೆ ಸಾರಾಬಾದು ಕಾಂಗೊ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದು ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಕೆಲಸ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತರು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಮೈಂಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ನಿಂತು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ರೈತರಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕೊಡಲು ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಪ್ಪವಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿದರೆ ಅಗಾಧವಾದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇರುವ ಹಳೆಯ ಕೆರೆ ಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಗಾಧವಾದ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಕಾಲದಲ್ಲಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮೈಂಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ತ್ತೇನೆ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಮೀನುಯಿಲ್ಸ ಮತ್ತು ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ವಿಚಾರ. ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ನೌಕರರು ಕೆಲಸ ಬಾಯಿ ಆಗದೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಕಣಿವೆಮೇಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಚಿಂಪೋರೆ ಸ್ಪಾಫ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಾಬಿನಿಂದ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬಿನಾದರೂಮಾಡಿ ಗ್ಯಾಚ್ಯುಯಿಟಿ, ಪ್ರಾಂವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಸೌಕರ್ಯ ಅಥವಾ ಖಾಯಂ ನೌಕರರಿಗಿರುವಂತೆ ಪೇಷನ್ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಪುನರ್ರಚನಾ ಕಾರ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೃಹದ್ಯೋಜನೆ, ಪ್ರಥಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕಯೋಜನೆ, ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ

ಪಟ್ಟಿಕ್ ವರ್ಕ್ ಇಲಾಖೆ ಹೆಚ್ಚು ಮುತವರ್ಜಿ ವಹಿಸ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮಹತ್ವವೇ ನೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ಸರಿ ಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ಧರ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸ ಬೇಕು, ದೇಶದ ಪುನರುತ್ಥಾನಗಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ಇವರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ವಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ಜನೋಪ ಕಾರಿ ಖಾತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮೊದಲು ತಳಪಾಯದಲ್ಲೆಯೇ ಎಲ್ಲವೂ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇಂಜಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವೂ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರ ಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವೊಂದು ಭಾಗವಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟಿಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೆಲಸಮಾಡು ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿ ನಿಂದ ಮೇಲಿನವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ಎದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಿಂದ ಜನ ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿದಂಥ ಪದ ದೇರೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ದಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ದಕ್ಷರು, ಜನ ಪ್ರೇಮಿಗಳು, ನಮ್ಮಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗು ತ್ತಿದೆ, ನಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲಾ ನಿಜವಾಗಿ ಬರೀ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರು ತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ. ಈಗ ನೀವು ಮಾಡತ ಕೆಲಸ, ಹೇಳತಕ್ಕ ವಚನ ಇವುಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಫಲ ದೊರೆಯದೆ ಅವರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಅದೇಶ ಯುಕ್ತದಲ್ಲಿ ತೊಡ ಕಿದೆ. ರೋಪವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಫಲ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿ ದ್ದೇನೆ. ಹೋದಸಾರಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಲಂಚರುಪುವತ್ತು ಇದೆ ಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಲಂಚ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನೆಮಾಡಿ ಅಂತಹ ದುಷ್ಕೃತ್ಯ ವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಸನ್ನಾಹ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಖಾತೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಟ್ಟ ಹಸರನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡು ತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ. ಮಾತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಸರಿ. ತಾವು ತರು. ರೈತನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು. ಔಂದು ಸಮಾಜ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಂಚಕೋರತನವನ್ನು ತಾವು ಹಿಡಿದಿರತಕ್ಕ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದರೆ, ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಚಿರಬುಣಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ತಮಗೆ ಇರುವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಾರ್ ಅಡಿ ಟೋಪಿ ಹಾಕಿ

ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ ಮಾರ್ಗ ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಒಂದು ಫಲ ಸಾಧನೆಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ, ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೈಯನ್ನು ಕಲುಷಿತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬಾರದು. ಕೈಗೆ ಕಲ್ಪಿಷ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನುಸರಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಈ ಮರಾ ಮತ್ತು ಶಾಖೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿ ಯವರು 'ಎರಡನೆಯ ಎಸಿಎ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಅದು ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಯಲ್ಲ; ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಟ್ಟ ಹಸರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ಮಾರಣ್ಣ.—ಮರಾಮತ್ತು ಎಂಬ ಪದ, is it parliamentary ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿ, ಆಫ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಳಂಕವನ್ನು ಇವರು ಹೋಗಿ ರಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಎಸ್ತಿ ಮೇಳನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಜಾಡ್ಯ ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಲಂಚ ರುಪುವತ್ತುಗಳ ಜಾಡ್ಯ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋದ ಸಾರಿ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್ತಿ ಮೇಳುಗಳನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರೋಗವನ್ನು ಈ ಖಾತೆಯಿಂದ ಹೊಡೆದೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಎಸ್ತಿ ಮೇಳುಗಳು ರಿವೈಜ್ ಆಗಿವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಆ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಎಸ್ತಿ ಮೇಳುಗಳನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ತ್ವರಿತ ತ್ವರಿತ ವಾಗಿ, ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಬೆರೆಗೆ ಬದ್ಧ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಎಸ್ತಿ ಮೇಳುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಡೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ನುಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಮಾರಣ್ಣನವರು ಒಂದುಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮಿರ್ಜಾಸಾಹೇಬರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಂಥ ಎಸ್ತಿ ಮೇಳುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ಎಸ್ತಿ ಮೇಳುಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಗಳು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಜ. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವವನಲ್ಲ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ತಮ ಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ ಮಾಡುವರಾವ, ಸರ್ ಆರ್ಕಾಟ್ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಯಾರ್, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರು, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು—ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆರೆ ಕೊಡುವುದು, ಪಿಕ್ಪ್ ನಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯದೆ ಇವತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳನ್ನು ದೂಷಣೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ದೂಷಣೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಂತಿವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಳ ಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ನೇಹರೂ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಅಲ್ಲ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟು ಹೆಸರನ್ನು ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜನಾದರೂ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಾರದು ಎಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಬರೆದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದುದು ಜನರ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೂಷಣೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಡಿ. ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರವೂ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ರಾಜ್‌ಮಾನ್ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಚೇಂಬರಿನಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ. ಬಾಜಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು, ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂತಹ ಮನಸ್ಸನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು; ಆ ರೀತಿಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ನಾವೇ ವಂಚನೆಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ; ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋದವರು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಭಾಷಣಮಾಡುವಾಗ ಎಂಟ್ರಿಕ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಬೇರೆ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ಮಾಡಬೇಡಿ; ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೋಪ ದೋಷಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಅಮಲ್ ಮೇಟ್ ಮಾಡಿ. ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ವಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಂಜಿಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆರಮನಸ್ಸಿನಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಂಟ್ರಿಕ್ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಟ್ರಿಕ್ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣವನ್ನು 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಳಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತಳವಾಯಿ ಹಾಕಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಈಡೇರಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಂಟ್ರಿಕ್ ಡಿವಿಜನ್ ಎಂದು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ, ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗೃತ ನಿರತರಾಗ

ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಡಿವಿಜನ್ re-organise ಮಾಡಿ; Executive Division re-organise ಮಾಡಿ; ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಒಂದು Sub-Division ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನಯ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡಿ. ಏನೇಕಾರಣ ಇರಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆದವರನ್ನು ಪುನಃ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯುವಕರನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಯುವಕರಾದವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ; ಹೀಗೆ ಸಿ. ತಿ. ಬರುತ್ತದೆ. ಯುವಕರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ, ಈ ರಿಟೈರ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವದೇ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಫೈಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಫೈಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ಈ ರಿಟೈರ್ ಆದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೂರು ಸಾರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಹಾಗೆ ಯುವಕರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇರಾಖೆಯನ್ನು revitalise ಮತ್ತು reorientation ಮಾಡಬೇಕು. ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಮೈಸೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ low level channel ಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯ ನಾಲಾ, ರಾಮಪುರನಾಲಾ, ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ನಾಲಾ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ನಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದ ಈ ನಾಲೆಗಳು ದುರಸ್ತಿಯಾಗದೆ, ಎಷ್ಟು ದೂರದವರೆಗೆ ನೀರು ಹರಿಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ನೀರು ಹರಿಯದೆ, ಹೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಒದಗದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯನ ನಾಲಾದ ಮೇಲೆ ಬನ್ನೂರ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀಪೇರಿ ವರ್ಗಿಸಿ ನಡೆಯದೆ ಅದರ ನೀರು ಹಿಡಿಯುವ capacity ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಅದರ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಒದಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಇತರ low level channel ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ರಾಮಪುರ ನಾಲಾದಿಂದ ಕಮಿ ನದಿಯ ಎಡ ನಾರೆಯ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ

ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀರು ಒದಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಫಸಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಈ ನಾಲಾಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರುಷ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷ ಒಂದೊಂದು ಕಾರಣ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಾಲಾ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏನೋ ಇದೆ. ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಹರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಲೆ ಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀರು ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ low level channel ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಸಾರಿಯ ಅಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಎನಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ನಾಲಾ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ಪರಿಣತರು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಈ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಲವಾರು ಸಲ; ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ; ಪರಿಣತರೂ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಬದಲಾ ವಣಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿರುವ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. 1945 ರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿನ ನೀರು ಬಣಗಿ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಅದರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಗಾಗಿ ಆಗ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರತಿ ಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. 1924ರಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು 50 ವರ್ಷಗಳಂತರ ಅಂದರೆ 1974ರಲ್ಲಿ ಫುನರ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ 1924ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಇಂದಿಯಾದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗೂ, ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ನೆರವು ತಪ್ಪಾದ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತ ಇತ್ತು. ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ 1974ರ ವರೆಗೆ ಕಾಯುತ್ತಾ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಅಂತಿಮತಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನು

ಕೂಲವಾಗದ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಲಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಡಿಸಲು ಇಂದಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಮಧ್ಯೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪರಿಣತರು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2-30 P.M.

ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಿಂದ 1 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ಹಂತ ಅಲ್ಲದೆ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲಾ ಹಂತ ಅಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆವರೆಗೂ ಕೂಡ ನೀವು ಹೊಸ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಹೊಸ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಾಕಿ ನೀರಾವರಿಗೆ, ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ 1974ರ ಹೊತ್ತಿಗಾದರೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಆಗ ಫುನರ್, ನಮಗೂ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತರೀ ಜಮೀನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ, ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ನನಗಾದರೂ ತಿಳಿಯದು. ಆಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ 35-40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಿರಲಾರದು, ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕು, ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಿಂತ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಪಿ ನಿ ಜಲಾಶಯದ ಏನಾ ಬೇರೆಯಾವುದೂ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಜಲಾಶಯ ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿಮಾಡಿ ತರೀ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಾರದವರು ಶಿಸ್ತು ವಾಗಿ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಅದಮೇಲೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಅದು ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 27-28 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತೋ ಇದ್ದಿತ್ತೆಂದು ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಮಾತ್ರ ನಾಲ್ಕು ಐದು ಸಾವಿರ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಇರಬಹುದು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಸರಿ ಯಾದ ಅಂಕಿಅಂಶ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. 1927ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಾನ್ಯರಾದಂಥ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಕಾಲದ ರಿಪೋರ್ಟು, ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ವಾಸ್ತವವಾದಂಥ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಮೇಲೆ ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದುದಿನ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ. 16 ತಿಂಗಳು, 17 ತಿಂಗಳು, 18 ತಿಂಗಳು ಕಮ್ಮಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು. 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕಮ್ಮಿ, 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಬತ್ತ, 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಡೈಕ್ಯಾಪ್—ಒಟ್ಟು 120 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು 16 ತಿಂಗಳು ಕಮ್ಮಿ ಹಾಕಿ ಅಮೇರಿ semi-dry crop ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಉಳಿದ ಏಳು-ಎಂಟು ತಿಂಗಳು semi-dry crop ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕಮ್ಮಿ, 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ತರೀ ಮತ್ತು 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ semi dry crop ಹಾಕ ಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ, ಅದನ್ನಷ್ಟು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸ್ಥಳದ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ತೊಂದರೆ ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಬೆರೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಬೆಂಗಾಡಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

DR. K. K. HEGDE (Karkal).—Mr. Speaker, Sir, I rise to support the Demands for Civil Works. While going through the budget, I was very happy to note that there had been an increase in allotment under this head and for that I congratulate the Hon'ble Minister for Public Works and the Engineering Department for impressing upon the Finance Department the need for an increased allotment. I am also told that the Central Government have provided us ample grants for the West Coast roads, for which I thank the Central Government too. As the House knows, communications are the backbone of industrial development. We have in our State vast resources of mineral and forest wealth waiting to be exploited. To facilitate industrial progress and agricultural development and the exploitation of the numerous other resources, a good net-work of

roads and a good mileage of railways are necessary. I am confident that the Government will bear this point in mind and draw up a plan to have a fine net-work of roads and also form new roads.

At this juncture, I would like to bring to the notice of Government that the old classification of roads are out-moded and require revision. I hope the department will make a new code and have a fresh classification. Further, looking to the statistics that are placed before us, we find that there are some districts which are having a few mileage of roads. For instance, there are 5 or 6 districts having less than 500 miles of roads. So, while drawing up an overall plan for the State, I would request the Department and the concerned Minister to bear these things in mind.

Coming to my district, I am reminded of an eminent physician whose junior asked him what all things are necessary for the treatment of diseases. He informed his junior that three things are necessary, namely, first diagnosis, second diagnosis and third diagnosis. About the needs of my district also, I may say that three things are necessary, namely, communications, communications and communications. I say this just to impress upon the Hon'ble Minister the necessity for improving the roads. Though my district is a coastal one it has got two areas, namely, the coastal area and the Malnad Area. It is traversed by 20 big rivers which have got tributaries when we approach the ghats. These tributaries or rivulets divide the vast stretch of land into small islands which are cut away from outside for more than 6 months in a year. Though we have a vast stretch of land which can be cultivated, it is left uncultivated. I am saying this just to impress upon the Minister for Public Works the need for communications in my district. Further, I am glad to note that the Government have set up a Malnad Board. I am yet to know the duties and functions of that Board. Anyway, I am sure that that Board will take into consideration the importance of communications in that area. Further, my district has got

about 100 miles of coast with 5 or 6 fairly good ports which form an outlet for our State. Such being the case, I personally feel that it is all the more necessary that communications should be developed in my district. In this connection, I am glad to learn that almost all the rivers along the coast are to be bridged sooner except perhaps the two rivers, namely, the Netravati and Gangotri. I understand that even the bridge over Netravati has been sanctioned. I would, therefore, request the Minister for Public Works to press Central Government to expedite the sanction of the estimates for Gangotri. I am also thankful to the State Government as well as the Central Government for sanctioning the Sankalikariya and Shirthadi Bridges. I would, however, like to know the fate of the Alevoor Bridge that was taken up long ago about 5 or 6 years ago. This has been recommended under the Central Road Fund. I do not know in what stage it is. I request that I may be enlightened about it. I would also bring to the notice of the Minister two important roads that go almost through the heart of the Malnad area in my district, namely, Guruvayinkera-Naravi-Hosman Mala-Kervasee-Ajekar Road and the Malur Ghat Road.

If these two roads are taken up, I can tell the Hon'ble Minister that almost half the Malnad Area will be opened up and developed. I am glad that a token grant has been provided for in the lump sum allotment. Though it is a token grant, I hope Government will take it up in right earnest and complete it in the near future and thus come to the aid of the Malnad people.

Coming to the conditions of roads in my district, I do not say that they are bad. About 800 miles of roads that are under the Highway Department are really good, but about 700 and odd miles of roads under the district boards are really bad. I do not say that the Administration is so bad as to bring about that condition, but the allotment of Rs. 2.25 lakhs to the local boards for this purpose for looking after 700 and odd miles of road is very meagre as compared with the yearly recurring expenditure of Rs. 7 lakhs incurred by

the Highway Department. Under these circumstances, I request the Government to take over as many miles of roads as possible and give ample grants to the local bodies to maintain these roads in a good condition. I am glad to know that the Government are taking over 100 and odd miles in my district for which I thank the Government.

There is another class of roads in my district 300 to 400 miles in length which are constructed by the villagers. The bridges across them have been constructed under the Local Development Works, N.E.S. and Community Development Project. I do not know under whose care they are now and who are their guardians. I would like to draw the attention of the Government to these roads and see that they are properly maintained.

Though I am confident that the Engineering Department will never allow even a naya paisa to lapse, so far as my district is concerned which has got only 7 working months because of heavy rains, I am afraid some amount may lapse. But I am sure that with timely allotment of funds and with the allotment of proper personnel, they will do their best and see that every pie is availed of and that want of personnel or any such thing will not come in their way.

I want to impress upon the Minister for Public Works that he will have to use his good office and see that ample railway mileage is given to us and that the Hassan-Mangalore Railway is taken up soon.

I also request the Public Works Minister to prevail upon the Finance Department to make bigger allotments next year and take up more works in the years to come. I am sure that, realising the importance of communications, the Finance Department will never fail in this respect. With these remarks, I thank the Speaker for permitting me to speak for a few minutes.

3 P.M.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ (ತುಮಕೂರು).—ವಾನ್ಯ ಅದೃಷ್ಟರೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ದಿವಾನ್

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಫ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ)

ಮೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಎಂದರೆ ಈ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ತಪ್ಪೋ, ಸರಿಯೋ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ಈ P.W.D. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಶಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಲ್ಲ; ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರೇ ಬಂದು ಒಳ್ಳೆ ಗಣಪತಿಯ ಹಾಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೊಡುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಇಂಜಿನಿಯರೂ ದಿವಾನರೂ ಆಗಿದ್ದ ಮಹಾನುಭಾವ ಶ್ರೀ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೆನಪಿರಬಹುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ನೋಡಿದಂತೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಂತೆ ರಾಗಿ ಕಾಳಿನ ಮುದ್ದೆ ತಿಂದು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ನಾರಾಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಚಿನ್ನದ ಹೊಗೆಯಂತೆ ಪರಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಶ್ರೀ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು. ಇಂತಹ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ "Photo" ವನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೇಷನ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ರಾಂಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವರ ಪೋಟೋವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು.

ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನಾ ತೀರಣಗಳಿವೆ. ಈಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಟ್ಟಲು ಒಂದೊಬ್ಬರ ಕೊಟ್ಟ ಮಾಯುಗಳ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಎಸ್ಕಿಮೋಗಳಿಗೆ ತಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಸ್ಕಿಮೋವಿನ ಪೆಡ್ಲರ್ ಅಥವಾ ರೇಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 15ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿ, ಅನಂತರ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಶೇಕಡ ಹದಿನೈದರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಪರೇಂಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸುಳ್ಳೋ ನಿಜವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಮರ್ಜೆ ಮಾಡಿ, ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

P. W. D. grant ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ "ವಶೀಲಬಾಜಿ" ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಲ್ಲ ಜನರಿರುತ್ತಾರೋ ಆ ಕಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರ ಎಂದರೆ ಸರ್ವರನ್ನೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಂದಲೂ ಒಂದೊಂದು ನಯಾ ಪೈಸಾ ಕೊಡಬೇಕಾದರೂ ಅವನು ತನ್ನ ರಕ್ತವನ್ನೆಲ್ಲ ಸುರಿದು ಕಪ್ಪುಪಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತರಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಈ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ

ತಪ್ಪಬೇಕು. ಈ ತರಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಾಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಪೂಜಾರಿಗಳ ಹಾವಳಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅಫೀಸರುಗಳಾಗಿರುವವರು ಇವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ ಹೋದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಫೀಸರುಗಳು ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳಿಗೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಅಫೀಸರುಗಳಾಗಿ ಏಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಂಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಅಮಾನಿ ಕೆರೆಯನ್ನು 1888ರಿಂದಲೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮೂರು ಕಾನೂನು ಬೆಳೆಯಲು ಆಗಲು ಸಹಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳು, ಕೊಂಡಜಿ, ಸೋರೆಕುಂಟೆ, ಅಚ್ಚುತನಹಳ್ಳಿ, ಶಂಬೋನಹಳ್ಳಿ, ಮೊಳಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಕುಂತುಪನಹಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಎಸ್ಕಿಮೋಗಳಿದ್ದರೂ ಈಗೀಗಲೇ ಇವೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ. ಕೆಲಸವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

[SRI N. HUCHMASTI GOWDA went to the dais.]

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I rise to a point of order, Mr. Speaker. Is it permissible for any member to go to the dais when the Assembly is in Session except the officials concerned? Except the Secretary and the officials concerned, none is allowed to the dais; because once the Speaker in the Lok Sabha observed that it was wrong for even the Secretary to go to the dais. Even the Leader of the House cannot go to the dais. Unless the Speaker permits the Secretary, even the Secretary should not go to the dais. It has got such a sanctity. I request the Chair to give a ruling regarding the Point of Order raised. I know that no member of the House has access to the Chair when the Assembly is in session.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yes, I agree with the Hon'ble Member that no member of the house should have access to the Chair while in Session.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—We have followed many practices of Lok Sabha here.

Sri G. N. PUTTANNA.—I venture to request the Government that all minor and major tanks must be taken over under P.W. management, because the Revenue Officers are incapable of managing and getting the maintenance work done regularly. I must say in

in this respect that every tank is neglected. Therefore, the country has been neglected. The P.W. Department cannot manage these things and the Revenue Department is incapable of managing. The country is ruined and the Government is responsible for not managing the affairs of the P.W.D.

ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, 65 ಜನ ಸೀನಿಯರು ಸೂಪರ್ ವೈಜರುಗಳು 1949ರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ರಾಗ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ Confirm ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ 185 ಜನ ಸಬ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಗೋಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಲಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಈ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತಿರುವ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿವೇಶನ ದೇವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು, ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ರೋಡುಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರೋಡು ಮೆಟಲುಗಳನ್ನು ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಪುನಃ ಮೆಟಲುಗಳನ್ನು ಗುಡ್ಡೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹಿಂದಿದ್ದ ಗುಡ್ಡೆಗಳನ್ನೇ ತೋರಿಸಿ, ಒಂದಕ್ಕೊಂದರಷ್ಟು ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸಮಾಡಿ ಸರಕಾರದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳ್ಳಾವೆ ಬಳಿ ಈ ಮೆಟಲುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದರೆಂತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೊರು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬಂದರು; ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರು ಅಷ್ಟೇ. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ N.E.S. Block ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗಿದೆ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತ!!

ಇನ್ನು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟಿನ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸರಿ, ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗಲೂ ಹಾಗೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು I.A.S. ಮತ್ತು I.P.S. ಎಂದು ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಚಪ್ಪಡಿ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಳೆದರು. ಏನೋ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಿಂದ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೆ ಏನೋ ಪಾಪ ಮಾಡಿ ಸೇರಬೇಕು. ಎಂದು ಈ ಜನ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇವೆ; ಎಲ್ಲರೂ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಂಕಟವನ್ನು ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು, ಯೋಗ್ಯರಾದವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಏಕೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಈಗ ಇನ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಫೀಸುಗಳಿಗೆ. ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ. ಸುಳ್ಯುವರೆಕ್ಕೂ ಇನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ದನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. 'ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ' ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದೆ ಸರಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಎನ್ನುವುದು!!

ಹಿಂದೆ ಓಡಬ್ಬುಡಿ. ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾರಿ, ಜೀಪುಗಳು, ವ್ಯಾನುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಾರಿ, ವ್ಯಾನು ಜೀಪುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಲ್ಲ. ಹಾದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳೂ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. Some of the Engineers are contractors, contractors indirectly are M.L.As. and some M.L.As. are contractors indirectly. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ತಾನೇ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರು ಯಾವುದೋ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೆಟಲುಗಳನ್ನು ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದು ತಪ್ಪೆಂದು ದೊರು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಒಬ್ಬ ಪುಡಾರಿಗಳು ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಸರಿ, ಆ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತು dead stop ಆಯಿತು.

ಸಂಗೇನಹಳ್ಳಿ, ತುಷ್ಕದ ಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದರಿಂದ 32 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ದಕ್ಷರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೂ ಆದವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕಾದುದು ಸರಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು 'ವಶೀಲಿ ಬಾಜಿ' ಪ್ರಭಾವ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ವರನ್ನು ಬಂದಿರುವಾಗ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಸಬೇಡಿ. ಹಾಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ತಾನೇ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುವುದು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತೂಕದಿನವವರಿಗೇ ಮತ್ತೆ ಹಾನಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಪೆಡು ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು, ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆದು ತಾವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ slow progress ಇರುತ್ತದೆ. ವಿಧಾನ ಸೌಧದಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಏನು ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಅತಿ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡವಾಗಲು ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದೇ ಹೊಣೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ

(SRI G. N. PUTTANNA)

ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಸರ್ಕಾರದವರು Well subsidy ಎಂದು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಮಲ್ದಾರರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವಿದೆ. Well grant ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಶಾಖಾಯಿ ಲವಣಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಆ-ವಿಟಾರ refer ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೋಡಿ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಬರೆದರೂ ಸಹ, ಅವರಿಗೆ ಭಾಗ ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಚೆನ್ನಾಗಿ, ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಿ; ಅವರ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಿ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಳಿದ ಮಾತು, ಕಟ್ಟಿದ ಬುಟ್ಟಿ ಬಹಳ ದಿವಸ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ನೀತಿ ಇರಬೇಕು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಎನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. Recommendation ಮತ್ತು influenceಗೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ದೇಶ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಈಗ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಭಾಗಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ, ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ರೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾಗ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ, ಆ ವಿಷಯ ನಿಜವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಾವೇನಾದರೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಬೀಳುವಂತಾಗಿದೆ. I.A.S. ಮತ್ತು Non-I.A.S., I.P.S. ಮತ್ತು non-I.P.S., ಹೀಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಇಟ್ಟು ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. 10-15 ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಸಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರುವವರನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆದವರ ಅಥವಾ ದಿವಾನರಾದವರ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಥವಾ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಆದವರ ಮಗನಿಗೋ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೋ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ವಶೀಲಿ ಬಾಜಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿ

ನಿಯರ್, ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಮುಂತಾದ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ 10-15 ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಅನಮಾಧಾನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ co-ordination ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿನುತ್ಪನ್ನ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್ (ಭದ್ರಾವತಿ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ದಿವಾಂಡುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಡಿತ್ಯಾಪೀಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 165 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ 750 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮೂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ 250 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪುನಃ ಕೊಡುತ್ತ O-D ಬ್ಯಾಕ್, ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆಯೂ N.E.S. ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಂತೆಯೂ ಕೊಡುತ್ತ 25 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಭಾರ ಇವರ ಮೇಲೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರೇ ದೇಶ ಸೇವಕರು, ಅವರೇ ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಸೇವೆಗೆ ಕಂಕಣ ಬದಲಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಇವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ನಮ್ಮ ನಡುವಿನೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ, ತನ್ಮೂಲಕ ದೇಶದ ನಾನಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಕೆರೆಗಳು ರಿಪೇರಿಯಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಮೊನೆ P.W.D. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಟೆಷನ್ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬುದಾಗಿ, ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅರ್ಜಿ ತಂದು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದರಿಂದ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ನಡೆಸಿದರೆ ಅದು ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ರಾಮರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ್ಟೆಷನ್ ನಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ತಾವೇ ಹೋಗಿ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಗತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜನಗಳ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು

ತಿಳಿಯಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ದುರಸ್ತಿಯಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಉಬ್ಬಾಣಿ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ದುರುವೇಗೆರೆ ಯು ಗ್ರಾಮದ ಸುಮಾರು 11 ಕೆರೆಗಳು ರಿಪೇರಿಯಾಗದೆ ಆ ಜನಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಇವೊತ್ತು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಜನಗಳು ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆಹೋದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಜನರು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕನಕಚಟ್ಟಿ ಕೆರೆ, ಒಡಿ ನಹಾಳು ಕೆರೆ—ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ತೂಬುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆರೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಡೆದುಹೋಗಿದೆ.

ಅಮೇರೆ ಹರಕಕಟ್ಟಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಫೀಡರ್ ಚಾನಲ್ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಎಂಟುಕಡೆ ಒಡೆದುಹೋಗಿದೆ. ಮುಂಚೆಯೇ 50 ರೂಪಾಯಿ ಒರ್ಕು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಥಾದ್ದು ಈಗ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹಾಗೆಯೇ ಹರಕಕಟ್ಟಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಳಿ ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗುವ ಫೀಡರ್ ಚಾನಲ್ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಗರ್ಬನಹಟ್ಟಿ ಊರಮುಂದಲ ಕೆರೆಯನ್ನು 1950ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸದೆ ಅರ್ಧಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಮಾತ್ರ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ 12 ಅಣಿಯಷ್ಟು ಭಾಗ ಕೆಲಸವಾಗಿ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀರು ಕಂದಾಯ ಪಾವತಿ ಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ರೋಗಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಗುವ ನಷ್ಟ ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ, 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು Provide ಮಾಡಿದ್ದರು. ಭದ್ರಾವತಿ ಹೊಳೆ ಹೊನ್ನೂರು ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಆಗಲೇ ಮಾಡಿಸಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಸೇತುವೆಗಳ ಅಗಲ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಅಪಾಯಕರವಾಗಿದೆ.

ಕಾಗೆಹಳ್ಳಿ ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ K. K. Road ಗಳು. ಇದನ್ನು P.W.D.ಗೆ ವಹಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಬೇರಾವ ದಿವಾನ್‌ರ ಮೊಂಡಿನಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು, Maintenance ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದದೆ, ಸಾಸುವ ಹಳ್ಳದ ಸೇತುವೆ ಕೂಡ ಆಗದೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಭದ್ರಾವತಿ ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸೇತುವೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. Sugar Cane Cess Fund ಬೇರೆ ಈಗ ಬರುತ್ತಿರು

ವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪೌರಸಭೆಯವರು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಕೊಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ನೀರು 12,000 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಚಾನಲ್ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರು ಹಾಯುವರಿಯೇ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಾನಲ್‌ಗಳಿಗಾದರೆ maintenance, silt clearance ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಈಗ ಲಾದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಈ ಚಾನಲ್‌ನ ರಿಪೇರಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ clearance ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಭದ್ರಾ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಕೆಳಗೆ ಎಡ ನಾಲೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಗಳವರ ಕಷ್ಟ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅವರ Rehabilitation ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಸೈಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ಸೈಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏಕೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು Works-charged Employeesಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಗದ ಜನ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವರ್ಗದ ಜನ; ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿರಬೇಕು. ಬೇರೆ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸರ್ಟಿಸ್‌ನವರಿಗೆ ಇರುವ ಅನುಕೂಲವೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ 63 ಜನ Confirmation ಆಗದಿರುವ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ ವಿಷಯ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇರೆ, ಜನ್ಮಾಪುರದ ಬಳಿ ಭದ್ರಾ ಎಡನಾಲೆ ಚಾನಲ್‌ನಿಂದ 300 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ತರೀ ವ್ಯವಸಾಯದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಭಾಗದ ಎಡನಾಲೆಯಿಂದ ಒಂದು Branch Channel ಮಾಡಿ ಈ 300 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಬ್ಬಾಣಿ-ಶಿವನರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಶಿವನ ಸ್ವೇಷನಿಗೂ, ಭದ್ರಾವತಿ ಸ್ವೇಷನಿಗೂ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅದನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪುರ, ಶಿವನಿಯವರೆಲ್ಲರೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಂಡಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೂ ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ Irrigation development fund ನಿಂದ Inter-communication ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಎಸ್ಸಿಮೇಟೇರಿ ಬಂದಿಲ್ಲದೆ, ಸೂಪರಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಹುದ್ದೆ-ನೇರಳೆ ಕೆರೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಭದ್ರಾ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಘಂಡ ಮೂಲ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್)

ಕವೇ ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಭದ್ರಾವತಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯ ವಿಷಯ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. Water tank ಆಗಿದೆ. ಬಾಕಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು Sanitary ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಬೇಕೋ ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧ. ಪಟ್ಟಿ ವರು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಮಂದನೆ ಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri G. B. SHANKAR RAO (Hirekurur).—Mr. Speaker; Sir, I support all the demands. The time at our disposal is short and the subject under these Demands is vast. I will confine myself to one or two Demands. There is a provision made in the Budget estimates for minor irrigation: Rs. 50 lakhs includes Central aid also. The amount is intended for carrying out minor works and improvement of all minor irrigation tanks. It is intended by the Central Government and by our State Government also to utilise the amount in carrying out smaller works so that the food problem in our country may easily and within a short period be solved. Once when I spoke on the floor of the House, I made a remark that the amount provided for Public Works might be equitably distributed in all districts.

3-30 P.M.

But now so far as this scheme is concerned, I think, it needs special considerations as far as the integrated areas are concerned. So far as you know, the tanks in old Mysore State are repaired early. They are in a better condition when compared with the tanks of the integrated areas. There are a good number of tanks in Bombay Karnatak area especially in Belgaum and in the western parts of Dharwar District. They badly need repairs. The amount set apart for this work can better be utilised for carrying out small repairs so that within a shorter period and at minimum cost, greater area can be brought under irrigation and food production can be enhanced with quick results.

Sir, irrigation projects are investigated for inclusion in the Third Five-

Year Plan. The State Government is sending recommendations now and then for irrigation projects which have been investigated for inclusion by the Central Government in the Third Five-Year Plan. There is such a scheme in the southernmost corner of the Dharwar District. It is an old Tank constructed by the Vijayanagar King, the celebrated ruler Krishnadevaraya in 1442. The tank was constructed by putting up a dam across the river Kumadwathi. This massive tank was designed to store about 40,000 million cubic feet of water. But there was no arrangement for surplus water to be stored in course of time. The dam was washed away and it is now reduced to the size of a small tank with a capacity of only 55 million cubic feet of water. About 70 years back two channels were dug up, the right bank canal extending up to 8½ miles and the left bank canal extending up to 5 miles. By this scheme, it was designed to irrigate 2500 acres of land. Now, the possibilities of extending the right bank canal of Kumadwathi river have been investigated. According to the information, if the right bank is extended up to 25 miles, it can irrigate about 10,000 acres of paddy and about 12,000 acres of rabi crops. According to the expert opinion, it may cost about Rs. 86 lakhs including compensation money that can be allowed for submersions. It is a feasible scheme according to them. It can irrigate nearly more than 25,000 acres of land. This can be done by raising the waste weir of the tank of that river to a height of about 13 feet making provision for impounding water to the extent of 550 million cubic feet of water. When the Hon'ble Minister for Public Works paid a visit to our constituency and visited this tank, I urged him to see that this scheme is recommended for inclusion in the third five year plan.

Lastly, Sir, the Sharavathi Valley Project is taken up for execution. The road connecting the Sharavathi valley Project to the nearest Station is Ranibennur. There is already heavy traffic and there are a number of nalas on this road. In order to make the traffic easy and smooth, I request that

causeways may be constructed on these nalas, Sir, as I already stated, this road is an important means of communication. I also request that this road may be asphalted. I once again request the Minister for Public Works to take up Mesur Tank Project and also take up this road work connecting Ranibennur and Sharavathi Project.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ (ಮಂಡ್ಯ).— ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶ. ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಮೂರುಮಾತು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮಾನವೀಯತೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂಬ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿದ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಹಿರಿಯರೂ, ಪೂಜ್ಯರೂ ಆದ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನವರು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದುದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆ; ಹಾಗೂ ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೂ ಮಾತನಾಡಿದ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಲಂಚಗೊಳಿತನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು; ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಯಾವ ಜಮೀನಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೊರಡುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಕೂಡಲೇ ಬೆಳೆ ಬಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಳೆದಲ್ಲರೂವ ಕಳೆ ಕೀಳಬೇಕಾದರೆ ಆದಳಿತ ನಡೆಸುವವರ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಮನುಷ್ಯರಾದ ನಾವು ಸಹಕರಿಸಿ ಈ ಕಳೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇರಾಖೆಯ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಅನಿಸ್ಟಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು. ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಇರಾಖೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಷ್ಟೇ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ, ಅವರು ನೂಕು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು

ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಗೊಳಿತನವು ಎಂಬ ಕೊಗು ಕೆಲವೆಡೆ ಇದೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ತರುಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಆಶಾಭಾವನೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಆಗಾಗ ಅಭಾವ ಕೊಳ್ಳಗಾಡಾಗ, ಯುದ್ಧ ಕಾಲೇಶಸ್ವಾಭಾಸ; ಎನ್ನುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳೆ ತೆಗೆಯಿರಿ, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿ, ಅದು ಮಾಡಿ, ಇದು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಪ್ರತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವೆ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ, ಅವರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ವಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆರ್ಜಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಆಗ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಬಾರದು. ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಆಗಾಗ ಅಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೆರೆಗಳು, ಕಟ್ಟಿಗಳು, ಪೀಕೆಟ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೆಲವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಯಾರು ನ್ಯಾಯ, ನೀತಿ, ಧರ್ಮ, ಸತ್ಯ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಉದ್ಧಾಮ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಬರೆಯುತ್ತಾರೋ, ತಾವು ನಾಯಕರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ, ಅಂಥವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರ ಅಥವಾ ಅವರ ಕಡೆಯವರ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೆ, ಅಥವಾ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಜಮೀನಿನವರು ಬಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೆ ಚಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೋ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೋ ಫೋಟೋ ಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆದಳಿತ ಕಡುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದೇ? ಕೃಷ್ಣರಾಜ ನಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಯಿತು, ಆದರೆ ಇಂದು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲವೇ? ಜಗದ್ವ ನಗರವೇಕಾದರಾದರೂ ರಳಬೇಕು ಎಂದು ಪೂಜ್ಯ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಬಹುಜನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕಾದಾಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಜನರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ಉದ್ಧಾಮ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕಟ್ಟುವಾಗಿಯೇ ಒರಟಾಗಿದೋ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಆದಳಿತ ನಡೆಸುವವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥವರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಯ, ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ ಮುಂತಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಮಾತನಾಡದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ತತ್ವಗಳು ತಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ಅದನ್ನು ಹೃದಯಕ್ಕೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂತಹವರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ರಿಕಾರ್ಡುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೂ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ)

ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ನಿಧಾನವಾದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯವೂ ಬರುತ್ತದೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೆಲವು ಜನ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳು ಒಂದು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ರಾಜ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ತಿರುಗಿ ಆ ವರದಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಲೀಗ್ಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ವ್ಯಥಾ ಕಾಲಹರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಉನ್ನತಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಜನ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಚುರುಕಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ 1,200,000 ಎಕರೆ ತರೀ ವ್ಯವಸಾಯವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆಗಲ್ಲ, ಕಾರಣ ವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲಾ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಜಾರಿ ಬಂತು. ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು ಎಂಬ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳೂ ಸಹ ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ನಾಲೆ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಪದಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು V.C. ಏರಿಯಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೂ ಅಪರಿಚಯಸ್ತರಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಾಗ ಮೂವತ್ತು ಮೂವತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ತರಿ ಆಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಕ್ರಮೇಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಹಿಂದಿನ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಒಂದೇ ನಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಿ, ಖುಷಿ, ಬಾಗಾಯಿತು ಎಂದು ಬ್ಯಾಕ್ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಸದಾ ನೀರು ಹರಿಯುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬೇರೆ ದಿಸಿ ಬ್ಯಾಕ್ ವಿಂಗಡಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದೆಂದು ಕಂಡ ಈಗಿನ ಮರಾಮತ್ತು ಇಲಾಖಾ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ರೈತ ಮುಖಂಡರೂ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟ ಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಸಹ ಇದ್ದರು. ಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯವುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏನೂ ಅರಿಯದವರಂತೆ ಏಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗದಂತಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬ್ಯಾಕ್ ವಿಂಗಡಿಸಿ ನೀರು ಒದಗಿಸಲು ಇರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಾಲಿ ಇರುವ V.C. ಏರಿಯಾ ಬೋರ್ಡ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ ವಿಷಯ ಪರ್ಯಾಯವೇನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ಸ್ಥಳ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಏಕಾರವೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಏಕಪ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಗ್ರಾಮ

ಸ್ಥರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಸಚಿವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನೀರು ವ್ಯಥಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತಡೆದು ಕಳಗಿನ ಜಮೀನಿಗೆ ಆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ದೇಶಾಯಿ (ಗಂಗಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂಭತ್ತು ಡಿವ್ಯಾಂಡುಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ಮೊತ್ತ 23 ಕೋಟಿ 66 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲಾಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ 23-24 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವಾಗಿ, ಕೆಲವು ಡಿವ್ಯಾಂಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ, ಜನತೆಯಿಂದ ಬಂದ ಹಣ; ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ವಿವೇಕದಿಂದ, ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಕಾರ್ಯ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. I.N.E.D. Commercial and Non-commercial ಮತ್ತು Irrigation and Power Development ಈ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. Irrigation and Power ಈ ಎರಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ Capital outlay ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕ ಖರ್ಚಿನ ಖಾತೆ ಇದು. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ river valley projects ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಬರಿಯ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ; ಇನ್ನು ಕೆಲವು multi-purpose ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಮೀಡಿಯಮ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಫಲ ದೊರೆಯುವುದು. ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಂಗಡಿಸುವುದೂ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಎಂದು ಬೇರೆ ಮಾಡುವುದೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ನಾವು ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ನಕಾಸೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕ್ವಿಯರ್ರಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಕೆಲವೊಂದು ರಿವರ್ ವ್ಯಾಲೀಸ್. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೃಷ್ಣಾ ವ್ಯಾಲಿ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ವ್ಯಾಲಿ, ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಣ್ಣ ದಿಣ್ಣಿ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ರಿಬ್ಯುಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ನಾಲೆಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಾಲಿ ಇರುವ ಕಡೆಯೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಅದರ ಸಮಪಯೋಗ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೇ ಬೇರೆ ಶಾಖೆ ಮಾಡಿ ಆ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಕಲ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿ, ಮಹಾನದಿ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ನದಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ. ಹೆಚ್ಚು ಇರಿಗೇಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಷವರ್ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು

ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ
ವಿದೆ, ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.
ಕೆಲವು ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ರಿವರ್ ವಾಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿವೆ,
ಅವುಗಳಿಂದ ಪವರ್ ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ
ವಿದೆ. ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಮಗೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿರುವ 24 ಕೋಟಿ
ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ
ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಪಡಿಸಿಯೋಗ
ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ
ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಆರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ
ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷವೇ ಇದನ್ನು
ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ನೀರು
ತುಂದಾ ಇದೆ, ಕಾಲುವೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಮೈನ್ ಕನಾಲ್,
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿ, ನಾಲಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. 1957-
58ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೂ
ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
ಯಾರು, ಏನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟ
ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.
ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರದೇ
ಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪರ್ಸನಲ್
ನೂಪರ್‌ವಿಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರವಿದೆ, ಆ
ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು
ಅಫೀಸರಿಗಳಮೇಲೆ ಗ್ರಿಪ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ
ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಈ
ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಿರುವುದರಿಂದ
ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿಡ್ಯುಟ್ ಬಾಬಿಯನ್ನು ಬೇರೆ
ಬೇರೆ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ
ಬೇರೆಬೇರೆ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರು
ತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿವ್ಯಾಂಡಿನ ಮೇಲೂ ಮಾತ
ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಎರ್ರಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ
ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ
ವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವಯನ ತ್ತೇನೆ.
29, 50, 53 ಮತ್ತು 47 ನೆಯ ಡಿವ್ಯಾಂಡುಗಳಿಗೆ
ಒಟ್ಟಾಗಿ 24 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ
ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ 57 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ
ಇರಿಗೇಷನ್, ರಸ್ತೆ, ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್, ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್
ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು
ಬಹು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡ್ ಬಳಗಿರಾರಾಯಿ
ಚೂರು ಎರಡೂ ಕೂಡಿಸಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
ಕೊಡುವುದಿದೆ. I.N.E.D. ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಆರು
ಕೋಟಿ 39 ಲಕ್ಷ 91 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ.
ಇದರಲ್ಲಿ 26 ಲಕ್ಷ 85 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲವೊಂದು
ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಇದೆ. ರಾಜಲಬಂಡೆ ಸ್ಕೀಮು
ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಕೀಮು ತುಂಗಭದ್ರಾನದಿ
ಹರಿಯುವ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದರೂ
ಮತ್ತೊಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಾಕಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ
ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಂ
ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ ಕನಾಲ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ರಾಜಲಬಂಡೆ
ಕನಾಲ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕು
ತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಗಿದ್ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾತ್ರ
ಕಾರಣವಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಈ ದಿವಸ ಆ
ಸ್ಕೀಮು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಮೇಲೆ ಆದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ
ಪಡೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಂಥ ದೇಶಕ್ಕೆ
ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಅಂಥಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ
ಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವರೇಡ್ಡಿಯವರು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ

ಮಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ
ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅಂಥದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಭೇಟಿ
ಯಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಯಾವರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ
ವಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ
ಮಂಟನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ನೂಜನೆ
ಯಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ
ಪ್ರದೇಶ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಚಳುವಳಿ
ಬಹಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಡ್‌ವರ್ಕ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ
ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸ
ವಹಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಥದವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆಂದು
ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳು
ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪಂಚವರ್ಷಿಕ ಯೋಜ
ನೆಯಲ್ಲಿ 1958-59ಕ್ಕೆ B ಮತ್ತು C ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ
ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕೊಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ B
ಮತ್ತು C ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಆಕ್ಕಾಯಲಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ
ಆಕೆ ಅಂತ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾವ
ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಹಳೇ
ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ, ಅದೂ ನಾಲ್ಕುಸಲ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಜಮಾ
ಯಿಸಿದ್ದ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆನ್ಸಾರ್ಲಿಂಗ್
ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ
ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಆ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದ್ಲಿ
ರಿಂದ ಆನ್ಸಾರ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ
ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ
ವಿಷಾದವಿದೆ, ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರಿನಿಂದ ಮುನಿರಾ
ಬಾದಿಗೆ, ರಾಯಚೂರಿನಿಂದ ಕನಕರಗೆ ಹೋಗುವ
ರಸ್ತೆಗೂ, ರಾಯಚೂರಿನಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗದವರೆಗೂ
ಆನ್ಸಾರ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆಯೇ
ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಹೊಸಪೇಟೆವರೆಗೂ ಆನ್ಸಾರ್ಲಿ
ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸಪೇಟೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರೆಗೆ
ಚಾರು ರಸ್ತೆಯಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿರಿಗುಪ್ಪ ಹತ್ತಿರ ಘೇತುವೆ
ಅಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿತ್ತು. ಆ ರಸ್ತೆಗೂ ಆನ್ಸಾರ್ಲಿ
ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳು
ವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ತಯಾರಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ
ಆನ್ಸಾರ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೀ-ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್
ಮಾಡಿಯಾದರೂ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ 12 ಲಕ್ಷ 39 ಸಾವಿರ
ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಹೋದವರ
ಗಂಗಾವತಿ, ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ
ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ
ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಹಣ
ಮಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ರಾಪ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ
ಅದೇ ಹಣವನ್ನೇ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ
ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿಗೂ, ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿಗೂ ಯಾವ
ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು
ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಯಾವ ಹಣ ಎಷ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ
ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಅದಷ್ಟು ಬರ್ತುಮಾಡಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸು
ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

4 P.M.

ಕೊಪ್ಪಳದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚೆಂಡುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ
ದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕೊಟೇಷನ್
ಯಾರಿಂದಲೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಗಂಗಾವತಿ ವಾಟರ್ ವರ್ಕ್
ಗೋಸೈರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗೆ ಬರೆದರೂ ನಮಗೆ ಕೆಲಸ
ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ದೇಶಾಯಿ)

ಅದರಂತೆಯೇ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ, ಬಿದರೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳೂ ಕೂಡ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ತಿಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ 12 ಲಕ್ಷ 39 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ವಾಚರ್‌ವರ್ಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ (ಮೊನ್ನೆ).—ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ವಿಶಾಲವಾದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸುಮಾರು 13 ಲಕ್ಷ 789 ಸಾವಿರ ಚದರಮೈಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 1130 ಮೈಲಿಗಳ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಇದರಿಂದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಮೈಲಿಗಳಾದರೂ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಪೂರಾ ಕೆಲಸಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿವೆ. ಕಾರಣ 'ಬಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರು ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಅವರದಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಯಚೂರು ರೋಡ್ ಬಹಳ ಮಹತ್ವರವಾದಂಥ ರಸ್ತೆ. ಇದು ರಾಯಚೂರಿನಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಏಳು ಮೈಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ರಾಯಚೂರಿನಿಂದ ಟಾರ್ ರೋಡ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ನಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೋಟ್ ಟಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಬಿ' ಕಾಸ್ ರಸ್ತೆಗಿಂತ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪೂರಾ 'ಬಿ' ಕಾಸ್ ರೋಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಲಂಗುಸಗೂರಿನಿಂದ ರಾಯಚೂರವರೆಗೆ ಇರುವ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬ್ಯಾಕ್ ಟಾಪ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಸಂಚಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಫರ್‌ವರ್ಷಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಮಲ್ಲಾಟ್ ಮತ್ತು

ನವಕೋಲಿಗೆ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಈಗ್ಗೆ ಎಂಟು ತಿಂಗಳಾದುವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಈ ಸೇತುವೆ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸೇತುವೆಗಳು ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೂಲಕ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕರ್‌ವರ್ಚ್ಸ್ ಒಡೆದುಹೋಗಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ಐದಾರು ಅಪಾಯಗಳುಂಟಾದುವು. ಸುಮಾರು 25-30 ಕರ್‌ವರ್ಚ್‌ಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾ ಜನಕವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎದೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಬನ್ನೆನ್ನುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಟ್ಟಿ-ರಾಯಚೂರು ರಸ್ತೆಯ ವಿಷಯ. ಈ ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ. ಹೆಬಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇರುವ ರಸ್ತೆ. ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳು ರಾಯಚೂರಿನಿಂದ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನೀರಿನ ಮೇಲೆಯೇ ತಿರುಗಾಡಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ. ಎಲ್ಲ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿದೆಯೇ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್‌ವರ್ಚ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮುನ್ಸಿ-ಕಾತರ್ ರಸ್ತೆ ವಿಷಯ. ಈ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 30-35 ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು 15 ಮೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಪ್ಯಾಮಿಟ್‌ಟೆನ್ಸಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ರೋಡ್‌ನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣವಾದುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇವಲ 5-6 ಮೈಲಿಗಳ ಅರ್ತ್ ವರ್ಕ್ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ನವಿೂಪದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರೇ ಒಂದು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆಭಾಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ತ್ ಹಾಕಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾಸ್ 'ಎ' ರೋಡಿಗೆ ಕರ್‌ವರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಡ್‌ಮೆಂಜರಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ. ಆ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮಿಟಿಂಗ್‌ಗಳು ಎಷ್ಟೋ ನಡೆದು ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ಯಾವ ತರಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯ ಎಡಭಾಗದ ದಡದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಾಲುವೆಗಳಿಂದಾದರೂ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೆಯಿನ್ ಕೆನಾರ್‌ಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಪೂಟ್‌ಪಾತ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ 5-6 ಮಿಲಿ ಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪೂಟ್‌ಪಾತ್‌ಗಳು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರಾಂತ ಕೆರೆ ಇದೆ. ಈ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿಯಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ 300 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು 500 ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾದರೆ ಮುಂದೆ ಆಂಧ್ರಾಪ್ರದೇಶ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಇದರಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಹೀಗಿರುವುದು ಕೆರೆ ಒಂದು ಅದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕೆರೆಯೂ ಸಹ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಸಾಗುವಳಿಯಾದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಈ ಕೆರೆಯ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಇನ್ನು ರಾಯಚೂರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಚಂದ್ರಬಾಂಡಾ ಕೆರೆಯೂ ರಿಪೇರಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪುಡ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಯ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಆರ್ತ್ ವರ್ಕ್ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗವಾಗದೆ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನೋಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎರಪ್ಪ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯ ಡಿವಾಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ P. W. D. Enemy No. 1 ಎಂದು ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದರ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ನಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಧೇಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವೇಕದಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ-

ದರೆ P. W. D. Friend. No. 1 ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಷ ದೋಷಗಳು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ, ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ, ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಇರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಮನೋಭಾವವೆನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು P.W.D. ನೆರವು ಇರಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ನೆರವು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಅಭೋಗತಿಕ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಏನಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಏನು ಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವುಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ? ಇನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಪುಸ್ತಕದ 497 ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸಿದ್ದು ಇದೆ. ಅರಕಲಗೂಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಹೊಳೆನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಮಗ್ಗೆ ಸ್ಕೂಲಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಮತ್ತು ಅರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮ ದೇವರ ಕಟ್ಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹುಣಶೇ ಕರೆ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ನಾಲುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅನಿಮೇಷನ್ ಆಗಿತ್ತು. ಮರೇರಿಯಾ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆರಾಳಿನವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬಂದು ನೋಡಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಇನ್ನು ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ.

ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಕೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹುಣಶೇ ಕರೆ ಮರನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಕೆರೆದುರನ್ನಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆದರೆ ಆಹಾರ ಅಭಾವವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸ ಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಟೇನಹಳ್ಳಿ ಪೊಜೆಕ್ಕಿನಿಂದ 750 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿ ಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಟುವರೆ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಆಗಿದೆ. Administrative sanction, technical sanction ದೊರೆತಿದೆ. ಪರದೇಶದಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ತರಿಸಲು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಇಲ್ಲಿಯ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ಆಹಾರ ಅಭಾವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರಿಶ್ರಮಪಟ್ಟು technical education ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಯುವಕರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗು-

(ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ)

ವುದ್ದಿ. ಮೂರು ವರ್ಷ ಅವಿರೋಧ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪರಿಶ್ರಮ ಪಟ್ಟು ವಾಪಸು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವೆರೊಬ್ಬರನ್ನು ಇನ್ನು ಸುಪರವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಗಜೆಟೆಡ್ ಅಪ್ಪೀನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ತೊತ್ತಾರ ಮನೋಭಾವನೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು.

ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಧೈಯದೊಳಗಿರುವ ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರಲು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು, ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಬ್‌ಡಿವಿಷ್ನ್ ಅಪ್ಪೀನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜೇರೆ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಣತರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ದುಷ್ಪರಿಣಾ ಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋಜನ ಅನು ಭವ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷಣ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಿರುತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಗೊರೂರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಒಂದು ಇದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸರ್ವೆ ಆಗಿ ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮೂರು ಕಟ್ಟಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಜ್ಞರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೇ ಆಹಾರ ಆಭಾವವನ್ನು ನೀಗಲು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಸನ ಮಂಗಳೂರು ರೈಲ್ವೇ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಜಾಗೃತ ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).-ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಬೇಡಿಕೆ

ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಒಂದು ದೇಶ ದಲ್ಲೇ ಆಗಲೇ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಆದಳಿತ ಯಂತ್ರ ಬಹಳ ಪರಿಶುದ್ಧೀಕರವಾದದ್ದೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಆದಳಿತ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸುಭದ್ರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವವೆ. ನಾವುಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ, ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಏಕರೀತಿಯಾಗಿ ಹಣ ವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ದತ್ತವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನೀರಾವರಿ ಆಶ್ರಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಏಕ ರೀತಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವಯಾವ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯ ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥಕಡೆ ಫಲದಾಯಕವಾಗತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆರೀತಿ ಸರಾಸರಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಟ್ಟಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸದೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಗಳೂ ಕೂಡ ಇವೆ. ಅಂಥ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರಬಹುದು. ಅತ್ಯಗತ್ಯ ವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರ ದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಹಣದ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷ ದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಂದೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆತುರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೂರುವರ್ಷ ದಲ್ಲೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಬರುವಾಗ ಯಾವುದು ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾ ದುದು, ಯಾವುದನ್ನು ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಪರಾ ಪೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ನಿವೇದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಇದುವರೆಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇರಿದ ತಕ್ಕ ಐದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದಂಥ ತರೀ ಕಂದಾಯ ಇಲ್ಲ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ತರೀ ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗಟ್ಟಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತಿಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನಾವು ಕೈಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಕೂಡ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು

ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಯಾವ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಯೋ ಅಥವಾ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಎಂದರೆ ನೀರಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ, ಅದು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದೇ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ P.W.D.ಗೆ ಸೇರಿರುವ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಸಾರಾಬಾದು ಕಾಂಗಾರಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರೂಲುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜನರು ಅಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ಕೆರೆ ಕೆಳಗಿನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಈ ಸಾರಾಬಾದು ಕಾಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳ ಸಾಲಬಾದು ಕಾಂಗಾರಿಯನ್ನು ಈ P.W.D. ಅವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳ ಸಾರಾಬಾದು ಕಾಂಗಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರ ಮೇಲೆ ಏನೊಂದು ಚಾರ್ಜ್‌ನ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರ ಮೇಲೂ ವಿಧಿಸಿದರೂ ಪರವಾಇಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳ ಸಾಲಬಾದು ಕಾಂಗಾರಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು P.W.D.ಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ವಾಟರ್ ಸ್ಟೇಷಿಂಗ್ ಏರಿಯಕ್ಕೆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲನ ಜಮೀನನ್ನು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೂಳುತುಂಬಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಕಾನೂನಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಕೆರೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೂಳು ತುಂಬಿಹೋಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಳಗಿನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಆನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನನಗಿಗ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಯಾವ ಕೆರೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಂಗಳದ ಜಮೀನಿರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜಮೀನು ಆ ಯಾವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಇದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲಾದರೂ ಕೊಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈ ಗೊಂಡು ಈ ಕೆರೆಗಳ ಆಚು ಬಾಚಿನಲ್ಲಿ ಯಾರುಯಾರು ಏಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಆಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟೆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ತಮ್ಮ ಅದ್ವೈತವು.

ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೆಸ್ಟೇಜ್ P.W.D. ರಸ್ತೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆ ಎಂದು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಮೈಲಿ ನಿಮಿಷ ಕಾಣ್ಕೀಟ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಮಾರು 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದೂ, ಒಂದು ಮೈಲಿ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ 25-30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದೂ, ಒಂದು ಮೈಲಿ ಜಲ್ಲ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ನಿಮಿಷಕಾಣ್ಕೀಟ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು 70 ಮೈಲಿ ಜಲ್ಲ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಸಾಕಾಗಬಹುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವಿರಣ್ಣಗೌಡ.—ಇನ್ನೂ 10-12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮೇಲೆ ಖರ್ಚಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿ ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದಂತಹ ದೇಶ. ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ - ಕಡೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಯ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಲು ಅಸದೃಶ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಮಿಷ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಜಲ್ಲ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಆದುದರಿಂದ, ಈ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು; ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ N.E.S. ಬ್ಲಾಕ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲ ಈಗ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳೆಂದು ಇರುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತೋಳುಮರಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅವೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟು ಹಾಳಾಗಿಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿವೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ರಸ್ತೆಯ ಕಾಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ 250 ಮೈಲಿಗಳನ್ನು P.W.D.ಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತೆಂದೂ, ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದುದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ 250 ಮೈಲಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ 150 ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು P.W.D. ನೌಕರವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ, ಅಸಮಾಧಾನಗಳು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ)

ಮೂಡಿ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ಯಾವ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾರುಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಾನೂನು ವಿಧಿಗಳನ್ನು 1942ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತೆ 1949ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಹೇಗೆ ಮೈಸೂರಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಪ್ರಮೋಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 100 ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದರೆ 50 ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕೆಳದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನೌಕರರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷಣ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ 50 ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳಾಗಿ, ಅಷ್ಟೇ ದೇಶಭಕ್ತರಾಗಿ, ದೇಶ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ, ಅಷ್ಟೇ ಯೋಗ್ಯತೆ, ವಿದ್ಯಾ, ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳ ಜನರಿಗೆ, ಅಷ್ಟೇ ದೇಶ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾಗಿ ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಾವೇಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ನಾನು ಬೇರೆ ಕಾಣೆ. ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಥದರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ನ್ಯಾಯವಿದೆ? ಸರ್ಕಾರದವರ ಈ ಒಂದು ನೀತಿ ಖಂಡಿತ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಸರ್ವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನವಿವಾಚಿಕೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಪಾಟೀಲ್ (ತಾಳೀಕೋಟೆ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವಂಥ P.W.D. ಬಾಬು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಿದೆ. ನನಗಾದರೂ ಅನುಮತಿಸಿದ ಹೋದನಾರ್ತಿ ಈ ಬಾಬಿನ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಹತ್ತಾರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿವಾಚಿಕೆಯಿದ್ದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಪೈಕಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ನನ್ನ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಿಟ್ಟಿರುವ ಈ ಬಾಬಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಖಾತೆಗೂ 2-3 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ ಅಗ ಇದೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್

ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈ ದಿವಸ ಈ ಬಾಬಿಗಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಘಟ್ಟಗರು ಎಂಬುದು ಅವರ ಮುಖದ ವರ್ತಿಸಿನಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನೀಗ ಅವರ ಮುಖಸ್ತುತಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸಲ ನನ್ನ ಭಾಗದ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೋಣಿ ನದಿಗೆ 60 ಮೈಲಿ ರೋಡ್‌ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಆ ನಮ್ಮ ಭಾಗವೆಲ್ಲ ಬರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಯಿರ್. ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಎಲ್ಲವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಶಾರೆಯಾಗಲಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಾಗಲಿ, ಯಾವುದೊಂದು ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೊದಲು ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಅಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೀಗ ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ರಸ್ತೆಗಳ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಗಾಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಅನಾವರಣೋತ್ಸವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೆ ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲ ಅವರು ಬರಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಅಯಾಯ ಭಾಗಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು. ಅದರಿಂದ ಈ P.W.D. ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸದ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿ ದ್ದರೆ ಮೇ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಬರಬೇಕು. ಮೇ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಮಳೆಗಾಲ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಜೀಪ್ ಸಹ ತಿರುಗಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ನಮ್ಮ ತಾಳಿಕೋಟೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿದೆ. ಹೋದ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಲವಾದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಈ ದೋಣಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಗೌಡರು ಹೇಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಅವರು ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೇ ನಾನು ಸಹ ಅದೇ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇಂದ ಬಂದವನೂ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಈ ದೋಣಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ನೀರಲ್ಲ ಉಪ್ಪಿನಿಂದ ತುಂಬಿರುವಂತಹವು. ಇಂತಹ ಯೋಜನಾಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಜನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಸಹ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನರನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆಬಂದಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ನೀರು ಎಲ್ಲವಾಗ ಈ ಉಪ್ಪಿನ ನೀರು ಹರಿದುಹೋಗಿಬಹುದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಇರಬಹುದು, ಅದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ದೋಣಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಈ "ನಳಾಯೋಜನಾ" ಎಂದರೆ Pipe Water Scheme ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ನೀರು ಬಹಳ ಉಪ್ಪಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಉಪ್ಪಿನ ನೀರನ್ನು ದನಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಕುಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಂತಹ ನೀರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ನಳಾಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮತ್ತು ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನೀರನ್ನು ತರುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ನೀರಿಗಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗಲಾದರೂ ಸರಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ Pipe Water Scheme ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅದೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಒಂದು ಬಾವಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗೇನೋ ಹರಿಜನರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಈ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಮಾಡಿಗರು ಎಂತಲೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರನ್ನು ಹೊರೆಯರವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರು ಮುಟ್ಟಿದ ನೀರನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕುಡಿಯಲಾರರು. ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ತುಂಬುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಆ ಬಾವಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಜನಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಹೋಗಿ ತರಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅವರು ನೀರಿಗೇನು ಮಾಡಾರು? ತಾವೇ ಯೊಚಿಸಿ, ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಈ ಪ್ರಾಂತ ನೈಜಾಂ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾವೂ ಕೂಡ 50.60 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಹೊರೇರಿಗಾಗಿ, ಅಥವಾ ಮಾಡಿಗಿಗಾಗಿ ಒಂದು ತತ್ತ್ವದ ಮೇಲೆ ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿ ತೋಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತರೇ ಬಂದೆವು. ಆದರೂ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಒಂದು ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಏಕೆಂದರೆ, ಆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಯಾದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳಿಗೆ ಮೊದಲು ನೀರು ತುಂಬಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಸೇರಿನರೊಲ್ಲರು. ನಾನು ಆಗ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಹೋಗಿ ನೀರನ್ನು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಆಕೆ ಹೋಗಿ ರೊಲ್ಲಳು. ಹೀಗಿದೆ ಹರಿಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ. ಆದರಿಂದ ಈ ಜನಕ್ಕಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೋ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಾಗಿರುವವರೇ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡುವ ಯೋಜನಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ದೋಣಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈಗ "Scarcity Works" ಎನ್ನುವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈ ಭಾಗಗಳು

ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಉಳುವೆ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಉಳುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ನಿರುಪಯೋಗಿ ವಾಗಿವೆ. ಹೀಗಿರುವ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ "Scarcity work Scheme" ಎಂದು ಕೆಲವು ಯೋಜನಾಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೋಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಉತ್ತಮವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಇವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಎಲ್ಲ ಇಂತಹ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿವೋ ಅಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಯಷ್ಟು ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವೇನೋ ಇಲ್ಲ ಬಂದು ಹಗಲೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಯ ನಲು ವಾಗಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನರಿಪಡಿಸಲು ಒಂದು District Development Board ಎಂದಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದಾಗಿ ಈ ನೀರಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಆಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ, ಪೂಲುಗಳೂ ಸಹಾ ಇಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಹಿಟ್ಟೆಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೋಣಿಯ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. Between Bagewadi and Bijapur, and Bijapur to Thalikote ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರೋಡು ಗಳಿಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲೇನೋ ಕೆಲವು ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ S.T. ಬಸ್ಸು ಮತ್ತು ಮತ್ತೆ ಇತರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡೆರಡು ಮೂರು ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳಕಾಲ ದೋಣಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲೇ ಕಾಯಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿವೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೀರು ಬಹಳವಾಗಿ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ನೀರು ಇಳಿಯುವವರೆಗೂ ಆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ಈ ಭಾಗಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನಾ ಹಾಕಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಒಂದೊಂದು ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ 500 ಜನಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯದೋ ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲ ತಕ್ಷಣ ಈ ಕುಡಿಯುವ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಉಚಿತ ವಾಗಿಕೊಡುವ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅರ್ಧ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಕಾರ ಅರ್ಧ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಕೆಲವೆಡೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಪಾಟೀಲ್)

ಮೂರು ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಅರ್ಧ ಹಣವನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಇರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಛಾವಿಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು "ಪೂಲನ ಸಲುವಾಗಿ" ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಹಣ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಬಳಿ—ಹುನಗುಂದದ ಬಳಿ (ನಮ್ಮ ಸ್ಪೀಕರ್ ರವರ ಊರು) ಒಂದು ನದಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬ್ರಿಡ್ಜನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಒಂದು ನೂರು ಮೈಲಿ ರೋಡುಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಬಸ್ಸುಗಳು ಜನಗಳು ಒಡಾಡಲಕ್ಕೆ ಈ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ರೋಡುಗಳಿಗಾಗಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಬೇರೆ ವಸಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಉಕ್ಕಲಿಯಿಂದ ತುಂಬಿಗೆವರೆಗೆ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅದರ ಸುತ್ತ ಇರುವ 15-20 ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರು ಒಡಾಡಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು, ಮಾರ್ಗವಾರ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಸಾಲವಾದಿಗಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸುವುದು, ವಡವಡಗಿ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ತಾಳಿಕೋಟೆ ಬಾಗೆ ವಾದಿ ರಸ್ತೆ ಕೂಡಿಸುವುದು ಮುನಿಬನಾಳ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಬಾಗೇವಾದಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸುವುದು ಇಂಗಳೇಶ್ವರದಿಂದ ಬಾಗೇವಾದಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸುವುದು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ. ಉಕ್ಕಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. 21 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮೇಲೆ ರೋಡ್ ಕ್ಲಬ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿಮೆಂಟಿನ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಕಡೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಶಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ Rural Development Schemes ಸಲುವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಡ್ಡಿಪಿಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹದಲ್ಲಿ ಬಾರದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಹೋದಸಾರಿ ಕೂಡ ನಾನು 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ನಿಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಡೋಣಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರಿನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವಾದದ್ದು.

ಈ Scarcity work ಎಂದು ಹಾಕುವಾಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಎಂದು ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿಕೆಲಸ ನಡೆ

ಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗು ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ District level Committee ಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ಹತ್ತು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಆಶಯವಿದೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದಾಗುತ್ತದೆ ಅವರೂ ಕೇಳುವುದಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದಿನ ಸಲ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹದಿನೇಳುಮರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಮಾಂಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ನಾನು ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಹೋದವರ್ಷ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ: ಈ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿಪಿಲ್ಲ ಮೇಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಸಿ ತಿಗಳಿಗನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ 'Crying baby gets more milk' ಎಂದು ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಚನವಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಅತ್ತು ಬಿಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅವರು ಅಷ್ಟು soft hearted ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರಾ !

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು. ಮೊನ್ನೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ ಅದು feasible ಅಲ್ಲವೆಂದು 1953ರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ವಿಜಯಪುರದ ಅಮಾನಿಕೆರೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಖಂಡಿತ ಸುಳ್ಳು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಜಮೀನಿನ ರೈತರು ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷೆಯೊಳಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ—ಅವರ ವಶೀಲ ಬಾಚಿಯಿಂದ ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದಲ್ಲ. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪುರಾತನವಾದ ಭಾರಿ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮಂಡ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಧೃಢವಾಗಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟಿರುವ

ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಗುಂಡುಪೇಟೆ ಟೌನ್ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಚೆನ್ನಿ ಗರಾಮಯ್ಯನವರು ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸಾಲಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ transfer ಆಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಬೇಗ ಪುರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಗುಂಡುಪೇಟೆ ಟೌನ್ ಟ್ರಾವಲರ್ಸ್ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸೆಕಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಟ್ರಾವಲರ್ಸ್ ಬಂಗಲೆಯಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ distinguished guests ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆವರು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಂಡೀಪುರ, ಉಡಕ ಮಂಡಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ತಂಗುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು first class T.B. ಆಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗುಂಡುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಪರಮಪುರ-ಚಿಕ್ಕತುಪ್ಪೂರು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜನರು ಹೇಳಿದರು, ನಾನೂ ಹೇಳಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದು ನೂಕುವಾದದ್ದು, ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಾಗಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಾದುವು. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲಸಾಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ನೂಕುವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಾದ ವಿಚಾರ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೇಡಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು lavatory ಇಲ್ಲವಂತೆ! ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಂಥ ಅಪಜಾರ! ಈ ತರಹ ಅಪಜಾರ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ನೋಯುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೀನಾಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾದಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಐ. ಪುಂಡಲೀಕಪ್ಪ (ಕುಪ್ಪಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮರಾಮತ್ತು ಖಾತೆಯ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಳಗಾಗಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಸ್ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೋದ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಏನು ಇದರೊಳಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಮತದಾರರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಕುಪ್ಪಗಿಯಿಂದ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಬಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ನೂರು ಮೈಲಿ ಬಂದರೆ ನಂತರ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವುದೂ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗ ಎಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಕುಪ್ಪಗಿಯಿಂದ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕೊಪ್ಪಳ 36 ಮೈಲಿ ಯೊಳಗೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ 36 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯೊಳಗೆ ಹಿಂದಿನ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ 14-15 ಮೈಲಿ ಭಾಗ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ 19 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಕಲ್ಲುಗಳಿವೆ, ಮಣ್ಣು ಬಿದ್ದಿದೆ, ಮತ್ತು ನಾರ್ಕಾಟ್ ಭಾಗ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಏನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಕ್ಕೆ ಹತ್ಯಾರೆ, ಮಣ್ಣು ಸಹ ಕದ್ದು ಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಪತ್ರ ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಈ ವರ್ಷ ದೊಳಗೆ ಉಳಿದಿರುವ 19 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಒಂದು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಮೀಪವಾದಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಇಡೀ ನಮ್ಮ ಕುಪ್ಪಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಆದರ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಕುಪ್ಪಗಿ, ಕಡಗುಪ್ಪೆ, ಇಲಕರ್ ರಸ್ತೆ ವಿಚಾರ. ಇಲಕಲ್ಲು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 25 ಸಾವಿರವಿದೆ, ಕುಪ್ಪಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏಳು, ಎಂಟು ಸಾವಿರವಿದೆ. ಇಲಕಲ್ಲುಗೂ ನಮಗೂ ಬಹಳ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ರಸ್ತೆಗೆ ಎಸ್ಸಿಪೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪುರು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು, ಗುತ್ತೇದಾರರು ಕೆಲಸ ಪುರುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಫೂಲುಗಳು ಕೆಲವು ಭಾಗ ತಯಾರಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಬಂದು, ನ್ಯಾಯ ಬಂದು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ರೋಡ್ ಕೆಲಸ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡು ಕೊಂಡಿದೆ. ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವಾದಲು ಬಂದೆಂದ ಕೂಲಕಾರರಲ್ಲಿ ವಾಪಸು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ್ಗೆ ಅದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ವರ್ಷ ಈ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಇ. ಪುಂಡಲೀಕಪ್ಪ)

ರಾಯಚೂರು, ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭಾಗದವರಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಐದಾರು ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿದರೆ ವಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆದು ವ್ಯವಹಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇತರ ಯಾವುದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಈ ಮೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆಗಳ ಉದ್ದ ಒಟ್ಟು 20-25 ಮೈಲಿ ಇರಬಹುದು ರಸ್ತೆಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸವಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5 P.M.

ಅಮೇಲೆ, ಇರಾಳಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಕ್ಕಲ್ಲವಿಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆ ನಮ್ಮ ಹದಿನೆಲ್ಲ ಐದಾರು ಮೈಲಿ ದೂರ ಆಗುವುದಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯಿಂದಲೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಹಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೂಡೂರು ನೂಡಿ, ಇಲ್ಲಕ್ಕ ಹನುಮನಹಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆರಾ 25-30 ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಗಳು. ರಿಹೇರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಧಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದಾಗ ಅವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಳಿಕೋಟಿ ವಿತ್ತರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಿರಾವರರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಕೆರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವು 300-400 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಈ ಕೆರೆಗಳು ಮುಟ್ಟಿಹೋಗಿ ನಿರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಜರೂರಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಡೆ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಮಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಇದೇ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಕುಪ್ಪಣಿ ಹನುಮನ ಸಾಗರ ಗಂಜೇಂದ್ರಗಡ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ವಿತ್ತರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸೋಣವೆಂದು ಮುಂದೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ರಸ್ತೆಯ ಸೌಕರ್ಯ

ವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಕರ್ತವ್ಯ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಅಗತ್ಯವಾದುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY (Malavalli).—Sir, I rise to support this Demand. At the very outset, I would like to say that the importance of the Public Works Department in an underdeveloped country like ours which has embarked upon loftier and laudable plans like the First Five-Year Plan and the Second Five-Year Plan, can hardly be over-exaggerated. In this connection I would like to say that our First Five Year Plan was not only an agricultural fundamentalism but many developmental projects were undertaken and lakhs and crores of rupees were entrusted to the department, to which they are to be entrusted; even now, the Second Five-Year Plan is also well on the way. But, as we know, this planning is much more than necessary and much more difficult to implement in backward countries than in advanced countries. I, therefore, say, this requires a strong, efficient and incorrupt administration. But, to-day, as we know, there is lack of efficient and incorrupt administration. If at all we want to realise the ideals and the objectives of our ambitious plans, the Public Works Department should play its role in a very befitting manner. In this connection I would like to say that we are lacking these efficient and incorrupt administration in our country, especially it is more so in our State. As we know, corruption, especially in the Public Works Department, has become the order of the day. I am pained to say this. If at all we want to realise the objectives of the welfare state, to build up a socialistic pattern of society, we must work with a socialist view. I am reminded about the saying of a Swedish King to one of his Ministers: 'If you are not a socialist, within 25 years, you have no heart; if you want to be a socialist even after 25 years, you have no head' Therefore, I say, we must put our heart to this problem. The success of

our plans invariably and ultimately depends upon the Public Works Department. As we know, the role of a Sub-Overseer is something like a king pin in the department. Right from the Sub-Overseer to the Executive Engineer, there is rampant corruption. We know that roads, buildings and bridges were built up in the olden days used to withstand the canon shot. But, now if there is small down-pour of rain, they give way; they cannot withstand even slight down-pour of rain. Even the metal roads are also of the same type. They will be all right in the morning, in the day time; but if there is rain in the night, the next day we see pits in the centre of the road. We pay lakhs of rupees for patch works. It is a colossal waste of public funds and nothing else if works are done in this way.

As we are experiencing food scarcity, minor irrigation works should be implemented and carried on still more vigorously and with more magnitude. In this connection I would like to say that to step up food production and tide over the food scarcity, tanks also should be restored.

I would like to say a word with regard to tender rules. Sir, as you know, the Scheduled Castes people are not allowed to run hotels; even if they do so they will not be encouraged by the general public. I, therefore, say that these Scheduled Caste people should be encouraged by way of giving small contracts and things like that. Then only we can think of bettering their economic lot. I request the Government at least to do this.

Our needs are many and unlimited and our resources are strictly limited; I would like to say that we must so arrange them as to meet our urgent needs and apply our limited resources to realise the maximum benefit out of minimum cost, when we are not having a sound economic system. We must work it on the proper line.

Coming to the permanent planting programme contemplated by Sir M. Visvesvaraya, the nation builder engineer statesman, I would like to say that it should be implemented with block system. My friend Sri K. Puttaswamy

has spoken on that sufficiently and so I do not want to dwell on that point at length.

I would like to say that in political science there is a phrase known as 'graft system'. We legislators representing various constituencies want to see that something is done to our constituencies, whether productive or unproductive and whether it is reasonable or unreasonable. Productive works should be taken up first. At the same time as a protective measure here and there some other works also should be taken up. In this way we must build up some permanent assets. Here our idea should not be of the type what is it after all our ancestry has done to us to do so much to the posterity!'

Coming to the work of the Ramaswamy Channel, a comprehensive survey in the area between Mandya District and Mysore District should be taken up, improvements should be effected and water should be supplied even to the tail end.

I am very much pained to say that there is corruption in the Department. I referred to it only before. Once again I would like to lay great emphasis on the need to put down corruption. Be a chaprasi or Chief Secretary, if he is found corrupt he should be mercilessly weeded out. In this connection I recollect the bold step taken by Sir C. P. Ramaswamy Iyer ex-Dewan of Travancore. He conducted a survey and scrutinised the household assets of all employees and in this way he was able to trace the criminals who were guilty of corruption and he punished them all. Why does not the present Government also do the same thing? It should conduct a survey about the assets of the employees before their appointment and their present assets. In this way we can root out corruption. This is the work of the Efficiency Audit Department.

Lastly, I would like to say that it is up to every educated man and woman, be he or she matriculate or under graduate, or double-graduate or triple-graduate, miner or Minister, proletarian parliamentarian, Grihastha or Sanyasi, that they should consider it as their second duty see that corruption is put

(SRI M. MALLIKARJUNASWAMY)

down at all costs. If we mind it, it is possible. We must re-educate the people for this purpose and the people must take up this problem very seriously. People may say that this is too deep a problem which cannot be solved. I do not agree with that view. If we sincerely mean it, we can see that corruption is suppressed.

With these remarks I support the demands before us. Thank you.

*ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ (ನಲಮಂಗಲ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಗಳಿಲ್ಲಾ ಮರಾಮತ ಇಲಾಖೆಯ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಧಾನವಿತ್ತು. ಅವುಗಳು 3-4 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ಹಾಕಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ನುಮಾರು 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಜಲಾಶಯಗಳ ಉಪಯೋಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು. ರೈತರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾವಿರಾರು ಕೆರೆಗಳು ಶೋಷಣೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಕೆರೆಗಳ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಎದರು ತೊಡರುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದರೂ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಾಗದೆ ಇರುವ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಡೀಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಆಫ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂಡನ್ನು ಅರ್ಧ ಅಡಿ ಎತ್ತರಿಸಿ, ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಒಂದುವೇಳೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಕೆರೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲೆಂದು ಸಾಧ್ಯ. ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ವಿಷಾದಕರ. ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಲಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವೇ ಆಗಲಿ, ಅತಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಲಿ, ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು

ನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಡೀಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಆಫ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಕೆಲಸ ನುಮಾರು 6-7 ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಈಗಲೂ ನುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವೆನಿಸಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಟ್ಟು, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಜರೂರು ಸ್ಕ್ರೀಮನ್ನು ಹಾಕಿ ತಾವು ಇಂಪಿ.ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆ ಆಹಾರಾಭಾವಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು, ಫುಡ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಜೊಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳುತೆಗೆದು ಅವುಗಳ ಆಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳು ತೆಗೆದು ರಸ್ತೆೋರಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವ ವಿಚಾರವು ನಿಲ್ಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡ್ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಲ್ಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡ್‌ನ್ನು ಸಹ ರವಿನ್ಯು ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಕೆರೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಆದಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಗೂ ಮತ್ತು ರವಿನ್ಯು ಇಲಾಖೆಗೂ ಸೇರಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅತಿಜರೂರಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ನಿಲ್ಡ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸೊಂಡೆಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೇತುವೆ ಆಗಬೇಕು ಅನೇಕವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅರ್ಕಾವತಿಗೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ನೂರಾರು ವಾಹನಗಳು ತಿರುಗಾಡುವ ಸ್ಥಳ ಅದು, ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳು ಲಿಂಕ್ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಜನಗಳು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ನುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಕುನಿಂತಿರುವುದನ್ನೂ ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಏನೇನು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿ ದ್ವೇಷೋ ಅವುಗಳು ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳಿಗೊಳಪಡದೇ ಯಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಜ್ಞರು ಖುದ್ದು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಗತ

ವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿ ಈಗ ಅವು ಚಿಂತಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಮಾಡದೇಯಿದ್ದರೆ ಹಿಂದೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವುಗಳಿಗೆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡದೆಯಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಇಲಾಖೆಯೇ ಬೇರೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಇಲಾಖೆಯೇ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಸಂಪುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೇಯಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಎರಡನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹೆನುಮಂತಪ್ಪ.—ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಫುಡ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆಡಳಿತವಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಜನೋಪಯುಕ್ತ ಖಾತೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಯಾರ ಕೈ ಬೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮರಾಮತ್ ಇಲಾಖೆ ಇಷ್ಟು ಮರಾಮತ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನಿಜವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ, ಭಗವಂತನು ದಯೆ ಪಾಲಿಸುವ ಮಳೆ ಎಷ್ಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಆ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಲು ವಿರ್ವಾಡು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮೆ, ಬರಬತ್ತ—ಎಂದರೆ ತಾವು ತಿನ್ನುವ ಅಕ್ಕಿಯಿಲ್ಲ, ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಅಕ್ಕಿ—ಇವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಮೂರು ಎಕರೆ, ಐದು ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಬ್ಬ-ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ

ಯೇನೋ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದೆ ಚಿರತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಹಮದ್ ಬೀ ತೋಗಲಕಾನ ಜ್ಞಾಪಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಜನರು ಎಲ್ಲದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ; ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಜನರೇ ಬೇರಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿದ್ದಾರೋ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಡ್ಡಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಬುಕ್ ಡಿಪೋನಿಂದ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ದೊಡ್ಡ ಬಡ್ಡಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೇಕೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕು? ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಶಪ್ಪಿಸಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸದೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪಬೇಕು. ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಬಂದರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಆಬ್‌ಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಾಲ ತಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ನೀವು ಅದು ಅಂಗುಲ ಪೈಪ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಒಂಬತ್ತು ಅಂಗುಲ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ; ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಡ ಮೂಲಕಾಮಕ್ಕಾಲು ಅಡಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ನಾಲ್ಕುಕಾಲ ಅಡಿ ಏಕೆ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಾರದು. ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಗಣಿ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಲಾರಿಗಳ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬೇರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕರು ಹಳೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಹೀಗೆಯೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ, ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು.....

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆಷ್ಟು ಎಂದು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಹಳದಿಯ ಕಾಮಾರೇ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿದೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಲೆಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ವಿರ್ವಾಡು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಡ್ಯಾನ್ಸ್, ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಹಾಗೆ ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ಕರೆಂಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕು?

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಆಗಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಕಾಗದ ಜನರಿಂದ ಅಥವಾ ಕೆಳಗಿನ ಕಚೇರಿಗಳಿಂದ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಹದಿನೈದು ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನ ಅಥವಾ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಿಪಟೂರು ಬಾಲಕಿಯರ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಬಡ್ಡೀನಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಧರ್ಮ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಬುದ್ಧಿ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಅಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾದಿಡೆರೆ ಹೇಗೆ? ಆ ದಾನಿ ನತ್ತು ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಬ್ಬರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದಯವಿಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ತಾವೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಏನೋ! ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಾಗಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಹೋಗಿ ಮಣ್ಣು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸ್ತಿಭಾರ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೈಕ್ ಕರಣೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಬಹುದು, ಅಷ್ಟೇ. ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಕಡೆ ಹೋಗಿ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂಟು ಮೂಟೆ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಏಪ್ಪು ಮೂಟೆ ಪುರಳು ಹಾಕಿದರೆ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಬಹುದೇ ವಿನಃ ಅವರೇನೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ.

5-30 P.M.

ಬಜಾರು, ಹೈದರಾಬಾದು ಕಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಇದಾಗಬೇಕು, ಅದಾಗಬೇಕು, ಎಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇನು ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಧಿಸೋಣ, ಏಕದಂ ಆ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಡಿ.

ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳು ಜೋಡಿಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಆ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದುಹೋಗಿದ್ದರೂ ತರೀ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಜಾಗೃತ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗೊರೂರು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದರೆ ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು, ಮಂಡ್ಯ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಜದೂರು ಫೀಡರ್ ಧಾಸರ್ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು 10-15 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ಬೇಗ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿಸಬೇಕು. ತಿಪಟೂರು-ಕೊಡಗಿಹಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಅದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಿಪಟೂರಿನಿಂದ ಹುಳಿಯಾರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯಿದೆ. ಅದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಆ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರ ಕಾಲದಿಂದ ನಿಂತುಬಂದಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಮ್ಮ

ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಜಾಗೃತ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಸಿ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ತಿಳಿದು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair]

* SRI S. D. KOTHAWALE (Chikodi).—Mr. Speaker, Sir, I am rising to support the demand made by the Hon'ble Minister for Public Works. While doing so, I want to make a few suggestions. It is the privilege and honour of this Department to handle about Rs. 22 to 23 crores, a very large sum indeed and the Minister in charge of this Department has tried to conceive certain schemes and wants to execute them in the course of this year. From the speeches delivered so far by the Hon'ble Members I see that the Minister has not been able to satisfy all the members with respect to the needs of areas or to the constituencies from which they come. We are living in an age where planning is the rule. Instead of conceiving of a work here or there in a spirit of selection, it would be better to have a sort of planning. May I suggest that a plan should be prepared with the help of the engineering personnel in the State regarding the road requirements, irrigation requirements and other requirements and have a sort of priority and after doing this it is better to allot works to various constituencies or districts or areas with a sense of equity so that it will be possible for the Hon'ble Members to expect that some work will be assigned to their districts or areas today or tomorrow. If we proceed in that way, it will be possible to do much work. After having made provision in the budget, it would be one of the functions of the Minister and the engineering personnel to see that the entire amount is spent. It is found that sometimes the amount sanctioned is not spent and at the end of the year is allowed to lapse.

After making a suggestion of this nature, I want to bring to the notice of the Hon'ble Minister and the Hon'ble House one important fact. There is the Ghataprabha River Development Scheme in the Bombay Karnatak and the entire scheme is estimated to cost about Rs. 35 crores. Now, the first

stage is over and about Rs. 5 crores have been spent. The second stage is included in the Second Plan and the amount to be spent is nearly Rs. 9 crores. It appears that only a very small amount of Rs. 16 lakhs is provided for during this year 1958-59. I see from the documents supplied to us that last year only a small amount of Rs. 12½ lakhs have been spent. If we proceed in this manner, I think it is very doubtful whether we shall be able to complete the second stage even within the next 50 years. I quite agree with my learned friend Sri Jatti that even a 50-year period may not be sufficient at this rate. There might be some difficulty in the way of the Public Works Minister making an adequate provision, but I think the matter deserves to be considered and I hope the Ministry will try to complete the second stage by spending the Rs. 9 crores that is provided for in the Second Plan.

Secondly, there is one difficulty. Unless we complete the second stage which includes the reservoir at Hadalgi, the irrigation facilities will not be adequate. The irrigational facilities provided by the Left Bank Canal are not adequate. It will only provide monsoon irrigation and people are not willing to take to monsoon irrigation. Therefore, we should enable them to have non-monsoon irrigation, a sort of perennial irrigation. It is no use simply providing a sort of seasonal irrigation. If that is to be accomplished, it is necessary to have a reservoir at Hadalgi and if the Bombay Government is not co-operating, as it seems it is not, then it is better to find out an alternative site. I understand the engineering personnel have already completed the survey at Hidnad and it is said to be a better site and a site which is more economical. If such a reservoir is constructed, it will give a sense of satisfaction to the cultivators who are sought to be served by the Left Bank Canal.

There is one more thing and that is that the cultivators were so anxious to have irrigation facilities that they were generous enough to offer their lands for this purpose. It appears

that so far the Government have not tried to give them concessions either in respect of rent or in respect of valuation. It appears they are hard pressed for money. The irrigation facilities cannot be utilised without manuring and unless the Government gives them the necessary compensation it may not be possible for them to take full advantage of the irrigation facilities. I request the Hon'ble Minister to take note of this and do the needful.

May I suggest one more thing regarding border areas, particularly in respect of areas where linguistic disputes are existing? I am referring to the Chikodi Taluk, Belgaum Taluk and certain other taluks. What we find in the neighbouring District of Kolhapur is that works are taken up very vigorously and executed and a feeling is created in that area that it is better to be in Bombay than in Mysore. Therefore, my request to the Ministry, in order to counteract this feeling is to conceive of works of public utility and execute them. I am grateful to the Minister for having made some provision for a few works in Chikodi Taluk but that does not appear to be adequate. I hope it will be possible for the Hon'ble Minister to provide some more amount out of the lumpsum grant available and see that those works are properly executed to the satisfaction of the people concerned and thereby create a feeling in the minds of those people that the Mysore Government is also equal to the task of taking up public utility works and serve the people well.

A reference was made by some Hon'ble Members to the existence of corruption so far as this Department is concerned. May be that there is some amount of corruption. But I do not think that the observation of Sri. Mallikarjunaswamy is true when he said that corruption was rampant. There are ways of eradicating it. May I suggest that labour societies may be organised in these various areas and the work entrusted as far as possible to these co-operative societies for execution of the work on a co-operative basis. That may be one way of checking corruption to a certain extent.

(SRI S. D. KOTHAWALE)

With reference to irrigation, I would like to make a suggestion. There are certain areas, where large scale irrigation is not possible. For instance there is my taluk, where big irrigation projects may not be possible. But it is possible to construct big tanks and cretenala facilities for irrigation. My taluk is rather hilly and it is possible to develop a sort of tank irrigation there. One is pleased to see while coming from my place to Bangalore, a number of irrigation tanks in the old Mysore area. Therefore, if it is possible to think of a scheme of creating big tanks in such areas and create medium size irrigation, I request the Hon'ble Minister to examine the whole question from this stand point.

I think my time is over, Sir. With these suggestions, I support the Demand that is brought up by the P.W. Minister.

Mr. SPEAKER.—I reduce the time to seven minutes.

Sri F. X. DENIS PINTO (Kaup).—Mr. Speaker, Sir, I rise to support the various Demands that are before the House. At the same time, I wish to make some constructive suggestions.

At the outset, I have to mention that there is a lacuna in the Budget presented to us because we could not get a true picture of the financial position of our State since the actuals for the previous year are not given. I hope that in future budgets, the Finance Minister will supply us figures of actuals for the previous year.

Now, coming to the Demands before the House, we have today demands relating to Embankment, Irrigation and navigation—commercial and construction of Embankment, Irrigation and Navigation—non-commercial. Sir, the people of South Kanara knew well when they were in Madras Province, that being at the fag end of the State, they were a neglected district. While joining Mysore, we had high hopes that many of the Schemes which were essential for our district would be carried out. I might also add that the Mysore Government has not belied our

hopes, but to a limited extent. Recently the Hon'ble Chief Minister visited our District and he was very good to promise and implement the underground water unit-scheme which we all know is very essential to our district, because there is *filaria*, a scourge and a disease which is ravaging the whole district. I only request that this scheme may be implemented as early as possible which will earn the everlasting gratitude from the people of South Kanara District.

Coming to irrigation, you all know that South Kanara is surrounded by Western Ghats and on account of this very heavy rain results; we have a rainfall from 150 to 300" in our district.

When major irrigation schemes are executed in districts with poorer rainfall, it looks to me a paradox that with such heavy rainfall 98 per cent of the water in our district is allowed to flow into the Arabian Sea. If the Government can give some thought and start some major irrigation schemes, I can say without hesitation, that my district as well as North Kanara district would be not only self-sufficient in food production, but would also be the granary of the whole of Mysore State.

We have 16 rivers and if there had been some irrigation scheme we could have cultivated more than one lakh of acres and also intensified cultivation. So, I would request the Government to see that an expert is appointed to evolve certain schemes which would be possible in our district giving due consideration to the terrain of the district and other factors. The rain generally comes in torrents for three or four months in a year in these areas. If the schemes are undertaken, power generation could also be thought of in various places and if that could be done, wastage of generation and loss due to lead could be avoided.

I now come to navigation. I think it is new to Mysore State and I find in the Budget no provision has been made at all for navigation. That shows that Government has not given any consideration to this subject.

Both North Kanara and South Kanara are interspersed with many rivers. If these rivers are connected, we can get free access to several places in the coastline and interior which would be a very great help for navigation and making the hinterland prosperous. In fact we can connect North Kanara and South Kanara and our friends in north Karnataka and Hyderabad areas would be grateful, for South Kanara could be turned into a Venice of the East.

Apart from that, inland navigation is very essential. We have got to connect the rivers all over the district. If they are connected, there will be easier communications to villages and villagers would prosper and their products would find easy market. In fact, if the two places of Udipi and Mangalore are connected by inland navigation we can have a sheltered harbour and inland trade would also develop.

I now come to embankment. Earthen embankments are done in the district and the poor raiyats are doing it year after year; they will be spending so much money and time. I think if the Government takes it up and put up some permanent embankments and dams to the rivers, this loss of time and money to the raiyats could be avoided.

Coming to the other exploratory projects, we find that a sum of Rs. 1.23 lakhs have been provided for ferry services. I suggest that the income from ferry should be avoided because there are no bridges over rivers and ferries have to be preserved. Today, when we are saying that socialistic pattern of society is our goal, we have to see that bridges are constructed and our people in the hinterland are given the benefit. I would request the Government to consider specially the construction of two or three bridges in my constituency. Two of them though sanctioned long ago, have not been provided for in the Budget. One is Kuthanar Bridge and another Padur bridge. Another bridge has been sanctioned but no tenders have been invited.

I am also thankful to the Government for having decided to take over 100 miles of road and I would request

them to execute the work as early as possible—Padubidre—Karkal road and Katpady-Belman Road.

Further Sir, I would like that the Government should have a separate high-ways department. They will specialise in their work. The Highways department in the P.W.D. is very beneficial. I hope our Government would give thought to it. In Madras, they had a separate highways department. Our engineers who have manned this department have done yeomen service in constructing bridges and roads. Sir, in this House, some Hon'ble Member mentioned about corruption in this Department. I know that every engineer has given his very best. I have nothing but the greatest appreciation for them and I have no hesitation in saying that they have done yeomen service to the public. And today, as a matter of fact, the work of the engineers has so much increased, because every department—education, medical and other departments, have to look to the P.W. Department for the execution of their schemes taken up by them, because it is the P.W. Department which has to make a survey and prepare estimates for the various works.

So, I request the Government to increase the staff at least by adding 400 Engineers because we have various schemes under the Second Five-Year Plan. I would also request the Government to give them proper emoluments, i.e., at least Rs. 200 per mensem as basic salary. Unless we pay this amount, we cannot get good work from them.

I hope the Department will see that corruption at the lower levels is removed. The corruption, i.e., the mamools at the lower levels can be avoided if the Department has an eye over those people.

Regarding electricity—about Rs. 16 lakhs have been spent for getting Electricity to South Kanara. It is a sad state of affairs that ryots who have deposited money have not been able to get power. Thereby production has suffered. I hope the Government will realise that spending so much amount without getting adequate return on the capital outlay,

(SRI F. X. DENIS PINTO)

would be unremunerative. I hope they will see that every one who has deposited the money is given electric power.

With these remarks, I support the Demand.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cubbonpet).—Mr. Speaker, the Hon'ble Minister knows what I am going to speak, because it is a mere repetition and continuation of what I have stated. But, I would like some works to be executed. As I understand the letters P.W.D. stand for : P for Precision, W for Wisdom and D for Dynamism. If it is true, then, Precision, Wisdom and Dynamism must guide the actions of the Department. I say this because, Precision lies in the manner of execution and the manner the estimates are prepared and the method of working of the Department; Wisdom lies in the fixation of priorities. I say this because once we lose priorities, perhaps we may not find an opportunity to fulfil our obligations. With regard to Dynamism, the completion of work depends upon how the Department is going to supervise; not merely sanctioning all things but how best the various projects are executed. Therefore, these three principles seem to be the vital basic requirements of the Department. But, much more than this, I would like to suggest one thing. We must, as the work proceeds, expect from the various Sub-Divisions of the Department reports from time to time of the work that has been done and how far they have been able to succeed. It would give timely opportunity for us to cure most of the difficulties and to see whether the priorities fixed would be fulfilled or not. I lay emphasis on the priorities because, under the Second Five-Year Plan, there is an opportunity given to us and if we do not seize the opportunity and fulfil the objects in time, I do not know whether the next five years would throw open the gates again for giving priorities to some of these schemes. Therefore, I feel that when the Government have got the power, the means and the finances, they should not be curbed down by what is called the red tapism. Even if there

are obstacles in getting administrative sanctions to the estimates, we must see that they are expedited in time; weekly and various other reports are given in time to see that the priorities fixed are fulfilled.

In this connection, I would like to dwell on three important points. The first is the Corporation main building, the second is the water supply and the third is with regard to roads. The Hon'ble Minister for Public Works knows very well why I am telling about the building for the Corporation. We all know that even this Vidhana Soudha which at one time was contemplated as a very big building, today it is a small one, because we see there is not much accommodation for the various departments. This is so because of the enlarged State. So also with regard to the Corporation. Even the two buildings we have at present are not enough and we are experiencing a lot of inconvenienced. We had brought no small a person than our Pandit Jawaharlal Nehru to lay the foundation stone during 1955. Last year we made some provision of Rs. 6 lakhs and we should have made a beginning. When the finances were ready the formalities were not over and when the formalities are over, there is no provision. We cannot make such an omission and I should humbly submit that, this work should be taken up forthwith. It is not that the Corporation wants to have a grand building or a magnificent structure. A formal provision ought to have been made.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—Is it a loan?

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—You may take it in any form. If you have no money, authorise the Corporation to float a loan. The construction of the building is necessary. First it was thought of having a building for Rs. 30 lakhs; then we came down to Rs. 12 lakhs. We have avoided waste of money on the architecture. It is a systematic business-like building we have proposed. We expect that our Hon'ble Minister should have made a provision of Rs. 6 lakhs or at least two lakhs to begin with. That has not been done.

In regard to the question of water supply, I wish to ask one question. I feel honestly that there is what is called a breach of trust. We have promised that we would be giving 16 gallons per day per head last year. When I made that commitment I made it on the assurance the Government gave. What has happened is, the existing main is getting somewhat weak. I have gone to the spot and found out that there is what is called double suction. On these double suction, the water is pumped from Thippagondanahalli to Bangalore. These mains which were laid about 25 years back cannot stand the present pressure. What I say is, let the present main remain but there must be another main running from Thippagondanahalli to Bangalore. Otherwise, we cannot augment the supply of water to Bangalore. I think we should take the present position as a warning. The population will be overstepped in the near future. The existing supply will be felt short of the requirements and even the present supply we may not be able to give next year unless we have a main running from Thippagondanahalli to Bangalore.

The next point is this. The roads are deteriorating for the last ten years. As I see in the budget here and there, there is a road fund created for the development of roads. As in Madras, we are not giving any grants to the Corporation in this regard. Therefore, the Corporation has to depend on their own resources. One thing I would like to suggest. At the end of Mysore Road, there is a trunk road. Let the trunk road be made available to run through the City. There are certain difficulties which I see. 100 feet road or some such thing is necessary. At one time, an assurance was also given. I request the Hon'ble Minister to explore the possibility of the State Government taking it over or the Government of India taking it over to make it a trunk road running right through the City. Thereby, you will take away some portion of the burden.

Another point is, with regard to the military making use of the road for

which the military pays a tuppence of Rs. 25,000. That was fixed decades ago and after wards, military roads have come into existence. The contribution has not increased by even one pie. This is also a liability of the Centre for which even the State Government or the Corporation is getting nothing. It is time that we got something more and not Rs. 25,000.

The last point is, the Corporation has been magnanimous in contributing 50 per cent for cement concreting, the other 50 per cent to be met by the Government of Mysore. That is in respect of some of the roads. I can very distinctly remember; that is a thing which was passed in 1955 and that has to be continued. Till now I have not seen the beginning of that work. The money that has been spared by the Corporation is getting lapsed.

With regard to maintenance or improvement or new works, I do not know where the estimates go and get stuck up and by the time estimates come up, all the amount that has been spared by the Corporation gets lapsed. I expect the Department to expedite some of the works and keep the priorities as they are fixed and see with determination that they are completed.

Thank you.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಪೊತ್ (ನಡಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ನಾನು ವಿಶೇಷತಃ ಕೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ದೊಡ್ಡಗಂಗಾ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮುನಿಸ್ವರಗಿ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಜರೂರು ಆಗ ಬೇಕಾಗಿ ಇದ್ದಂಥ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಉಳ್ಳ ಬಡ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಬಡ್ತಿ ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅದು ತಡ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು. ಎರಡನೆಯದು ಎಂದರೆ ವಿಶೇಷತಃ ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಸಧಾಮಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿ ಇರಿ ಗೇಷ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷ್ ಸೌಕರ್ಯ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾಗಾಯ್ತು ಜಮೀನು ಬಹಳ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಬಾಗಾಯ್ತು ಜಮೀನಿಗೂ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ, ಆ ಬಾವಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಆಗಲಿ, ಲಘು ಇರಿಗೇಷ್

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಪೋತ್)

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನೂ ಕೂಡ ಒಕ್ಕೆಯ ಉತ್ತಮವಾದ ಜಮೀನಾಗಿದೆ ಫರ್ಮಿಟ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೆಶೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೂಟನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ: ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಿಂದ ನಣದಿಯ ತನಕ ರಸ್ತೆ ಇದೆ. ಅದು ಬಹಳ ನಾಡುರಸಾಗಿದೆ. ಆ ದೆಶೆಯಿಂದ ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಆಸ್‌ಫಾಲ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅದೊಂದು ಭಾಗ ಬಾಂಬೆ ಮೈಸೂರು ಬಾರ್ಡರ್‌ಮೇಲೆ ಅದೆ. ಬಾರ್ಡರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇನ್ನೂ ವಿವಾದ್ಯ ಅದೆ—ಕಾರಣ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವುದು, ರಸ್ತೆ ಅಸ್ಪಾಲ್ಟ್ ಮಾಡಿಸುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ವೆಲ್ (well) ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಕಾರಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ತಿಳಿದು ನೂಟನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಎಶೇಷತಃ ಈ ಯಾವ ಒಂದು ಹೈಲೆವರ್ ಬ್ರಡ್ ಕೆಲಸ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಶೇಷ ರೀತಿಯಿಂದ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ತೀರ್ಥವಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಕಾಂಗ್ರೆಸ್)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಲ್‌ಕಾನ್ಹಿ ಟ್ಯಾಂಪ್‌ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಡಿಮಾಂಡ್‌ಮೇರೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ನೂಟನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಶಹಾಬಾದ್ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ರೋಡನ್ನು ಭೀಮಾ ವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ 5-6 ಮೈಲಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ ವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಶಹಾಬಾದ್ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ರೋಡ್‌ಕೆರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ. ಶಹಾಬಾದ್‌ನಗರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಬಸ್ತಿ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮಡ್ಕೇರಿ ರೋಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಿಪೇರಿಯಾಗಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಏನು ಕಾರಣದಿಂದ P.W.D. ಅವರು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ರೋಡು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇದೆ ರೀತಿ ಆ ಚಿತಾಪೂರ್—ಶಹಾಪೂರ್ ರೋಡು ಸಹ ಬಸ್ ಓಡಾಟಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆಮೇಲೆ ಎರಡು ಫೀಟ್ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದವೇಲೇ ಬಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಈ ರಸ್ತೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕಂಟಾಕ್ಟರುಗಳು ಬಂದು ಈ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಡೆಗೆ ಅವರಲ್ಲೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತ್ರಾಸವಾಗಲಿಕ್ಕು ತುತ್ತಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡರೆ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳು ಓಡುವಂತೆ

ವಿಪರ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನೀಗ P.W.D. ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಚುಂಬೋಡಿ—ತುರುಕೋಡಿ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಂದೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮೇಲ್ಮೋಟಿಯವರಿಂದ ಇದರ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಆಯಿತು. ಈಗ ಈ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ನೂಳೆಹೋದವರೆಗೆ ಆಗಿ ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸ ಏಕೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಂತು ಹೋಯಿತೋ ಆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ರಸ್ತೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಂತುಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಸದ್ಯ ಚುಂಬೋಡಿಯಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ದ್ದರೆ ಅಂದ್ಬದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತಾಂಡೂರು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಮೂಲಕ ಅಂಧ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾದು ನುತ್ರಿ ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಡುವೆ ಸಮಾಪದ ದಾರಿ ಬೇರೊಂದಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗೆ ಬಹಳ ಸಮಾಪ ಇದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಈ ವಿಷನ ಈ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ—ಸೇಡ್‌ಗೆ ರಸ್ತೆಗೆ ಅತ್ತರಾಗಿ ಜನರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೆಳೆ ಇಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 7-8 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಏನೂ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರದಂತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಈ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಜನಗಳಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಕಾಂಪನೇಷನ್ ಪರಿಹಾರಹಣ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಪಾವತಿಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ರೈತರ ಗೋಳು ಹೇಳಿ ತೀರದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯಿದೆ. ಆ ರೋಡನ್ನು ಚಾಂಡಿವರಗೂ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಜನರೇ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೈಂಟೆನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈಗ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಡಲೇ P.W.D. ಅವರ ಮೂಲಕ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಆ ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಪ್ ರಸ್ತೆಯ ಹೋಟಲು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನೇಮ ಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಮಾಮೂಲ ರೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯ ಸಬ್-ಒವರ್‌ನೀಯರ್ ಏನು ಕೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಹೋಟಲ್ ನಡೆಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಯುಲರ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಟರು ಸಪ್ತಗಾಗಿ ಕಲ್ಬುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪಹಾಬಾದು-ಚಿತಾಪುರ, ಮಹಾಂಗಾವ್ ಎಂಬ ಪ್ರವೇಶಗಳಿಗೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಪ್ಲೇನು ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ, ಅದೇ ಒಂದು ನೀರಿನ ಬುಗ್ಗೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಸರ್ವೆ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಪುರತಾ ಬಾದಿನಿಂದ ಚೌಡಾಪುರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೋಡನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಪುಜಲಪುರದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಪುಜಲಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೋಡಿನಿಂದ ಜನಗಳ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು.

ಜೇರಗಿ—ಜೇರಟ್ಟಿ ರೋಡು ಆಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೂಲನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬಿಜಾಪುರದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದೆರಡು ಪುಲುಗಳನ್ನು (Bridges) ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯಿಂದ ಬಿಜಾಪುರದ ಕಡೆಗೆ ಸುಮಾರು 40-50 ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ದಾರಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೋಡು ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದು ಪುಲುಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಳಗಿ ಕಡೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೋಡು, ಮತ್ತು ಸೇತುವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅದು ಒಂದು ದ್ವೀಪದಂತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಬೆಂಜೆಲೂರ ನದಿ ದಾಟಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬರಲಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪೊಳು ರೋಡು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು P.W.D. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಲೆಟರ್‌ನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ-ಶೇಡಂ ರೋಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಸರ್ವೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಇದರ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಬಹಳ ನದಿಗಳಿವೆ. ಅದರ ಒಂದಕ್ಕಾದರೂ ಅಣೆಕಟ್ಟು, ಸೇತುವೆಗಳಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಆ ಭಾರ ಮನ್ನಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).— Mr. Speaker, Sir, I rise to support the Demand under discussion and wish to make a few observations. The Public Works Department was once considered to be the public enemy No. one. I suppose, it is no longer so. At any rate, it should become the public friend No. one. It has to go, I am afraid, a long way to become public friend No. one. I am sure, our energetic Minister for Public Works will reorganise the department very shortly and overhaul the whole machinery and make the department to work very quickly.

With regard to the tanks in Kolar District, specially the Palar tanks, I would like to say something. The Public Works Minister was pleased to preside over the Palar atchkatdars, Conference. But, we do not see any tangible action taken by him with regard to the resolutions passed there about the facilities to be given to the

atchkardars in the Palar region. The original number of tanks in the Upper Palar Basin which is the area covered by Kolar District, the Lower Palar Basin being in Madras State, was 1824. Of these tanks, 337 are abandoned. The number of tanks now functioning are only 1,428. Many of these tanks are in a state of disrepair. Their sluices, waste-weirs and bunds are in a very bad condition. Many of them are silted. The silting is to the extent of 40 per cent. The original capacity of these tanks was 34,421.33 units, but now it is reduced to 23,574 units. There is a reduction of nearly 10,000 units. The original atchkat was 52,111.17 acres, but now the atchkat is only 34,321.33 acres. Even there, there is a reduction of about 20,000 acres in extent. The atchkatdars of North Arcot District in Madras State have raised a false bogey that we have repaired and restored our tanks, that we have built some more tanks, that we are impounding more water on this side and that we are not allowing sufficient water to them. So a Commission was appointed by the Government of India under the chairmanship of Sri Bhargadava. He came down with expert engineers, inspected the spot and gave his award. According to the award, it is not true that we are impounding more water; on the other hand he has stated that on account of the famine situation here and on account of silting up of the tanks, the atchkat is reduced, a number of tanks have been abandoned and so the case put forward by the Madras Government and the people of Madras in the Lower Palar Basin is not true. In spite of all these things, our Government seems to have an apprehension and fear that the Madras people would not keep silent. Our Government is not taking sufficient action to restore and repair all these tanks. We have been requesting the Government time and again to survey this area and find out whether the tanks that are abandoned can be repaired and restored. We have also been praying that the tanks that are in a state of disrepair for want of sluices, waste-weir and bunds may be repaired. Our Government has not

(SRI H. C. LINGA REDDY)

paid sufficient attention to this. I urge Government to see that these tanks are surveyed and repaired and restored earlier.

With regard to the jodi villages in old Mysore area, there are 2,100 jodi village tanks. All these jodi village tanks are in a very miserable condition and they are in a state of disrepair. Our Minister has often said that Government would not make any distinction between jodi village tanks and Government village tanks. Even when he visited some places, he was kind enough to give such an assurance, but unfortunately the Government seems to differ from the Minister and it is not taking any action in that direction.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—There is no difference of opinion.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Even in the Irrigation Conference, we passed a resolution, but no action has been taken. We hear that the Divisional Commissioners have sent instructions to Deputy Commissioners and also to the Executive Engineers that the jodi village tanks may not be taken up on account of the fact that the inamdars or jodidars have not deposited their contribution. The result is that the jodi village tanks are not repaired at all. Whenever there are floods and when two or four jodi village tanks are breached, then the Government village tanks nearby which will have been repaired and restored also will be considerably damaged. It is something like the breaking out of cholera or plague in some Cherry or some colony somewhere in a city and unless the disease is checked and is brought under control, there is a likelihood of the disease spreading to the other parts of the city. It is something like the paralytic organ of the human body, which if not cured, will spread to the other parts of the body and the patient will collapse. As these Jodi villages are considerable in number and the Jodi abolition will take a long time—in fact the Revenue Minister stated that it is likely to take ten years or more—and the Jodidars are not paying attention

to the restoration and repairs of Jodi tanks, it is necessary that some attention is paid to them by the Government in order to avoid the inconvenience and losses suffered by the atchkatdars. At the time these Jodi villages are taken over, some amounts would have to be given to the Jodidars by way of compensation. Sometimes, the compensation runs into thousands of rupees. We know that the Jodidars are getting 5, 10 or even 15 thousand rupees and the Government could take up the work, put the money in a deposit and reimburse it without much difficulty.

With regard to minor irrigation works, we do not see Government having any definite scheme or programme, though we find that they will be spending 2 lakhs in March and 5 lakhs within another six months. In Kolar district, 103 schemes were to have been taken up costing about 2 lakhs 90 thousand rupees, bringing about 4,865 acres of land under the plough and the whole amount has lapsed. The Department takes a good deal of time in calling for proposals, making the estimates and by the time the amount is utilised, the period is over and the works could not be taken up.

Again, about 2 or 3 lakhs have been set apart for giving famine relief by taking up tank works. Even that amount could not be spent in time, because the Department is moving at snail's pace. It does not move quickly, particularly in Kolar District. I would therefore request the Public Works Minister to quicken the pace of work in the Department, not only in respect of Kolar District, but throughout the State and see that the Department works properly.

With these few observations, I support the Demand.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Hospet).—Sir, I notice that Rs. 2½ lakhs have been set apart for works on the Vidhana Soudha. Now-a-days, since the House is sitting late hours, one finds it difficult to reach the road from the building, because the lights are dim and the path is difficult to negotiate. To get down the slope is quite a problem. I hope the Hon'ble Minister for Public

Works will be able to provide some steps by which we can get down and get to the road and catch the bus.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—Which road?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—On the east side. There are no steps to get down to the road. There is a huge fall with no steps.

I would suggest that before the rains set in, grass may be allowed to grow on the slopes. Otherwise, much of the soil will be wasted.

Under 81 Capital Account, I notice some provision for residences for police. In our town, there is no residence either for the Inspector or for the Sub-Inspectors. There is a building in the compound of the Excise Department an old building now occupied by the Excise Sub-Inspector which might be given to the Police Department.

Under Education, I notice they have provided Rs. 38 lakhs. The building in which the Girls' High School in Hospet is located is an old choultry which was old when I was five years old. You can imagine how old it is now. I wish you make some arrangement to get them a new building.

Under Medical, Rs. 40 lakhs are provided. May I suggest that some amount may be utilised to provide some sanitary arrangements in the Bellary District Headquarters Hospital which is in need of it very badly?

Under Miscellaneous 81, I notice there is a provision of Rs. 20,000 for training of officers and fishermen. Yesterday, I made a suggestion that the villagers who have lost their lands as a result of the Tungabhadra Reservoir Project and many of whom are without job might be taught how to fish and to make a living. I will not spend more time on that.

Out of provision of Rs. 4,00,404 under 81 Capital Account, I do not think any provision has been made for the roads that ought to be built in the Tungabhadra Project Area in place of the roads that were submerged under the reservoir. I believe there is a provision of Rs. 3-4 lakhs for this purpose and I have been hearing about it for a year now but it has not been given effect to. I humbly request that

at least some of these roads might be taken up before the monsoon commences. Some of the villages are in a very difficult condition for want of them. I have no time; otherwise, I can wax eloquent on it.

There is a provision of about Rs. 1,05,000 for asphaltting in Bellary District and out of the 160 miles in Bellary District of the Madras-Bombay Trunk Road they have taken only five miles. I wish they take a little more than that. I have made a suggestion to the Hon'ble Minister for Public Works and I have repeated it to the Chief Minister when they visited Hospet.

The roads in the wet land areas which were laid with the help of the sugarcane cess collected in Hospet should be completed. The bullock carts had to go on on these 20 miles of roads with great difficulty during the last crushing season and I do not want this state of affairs to be repeated next year. A few lakhs of rupees spent for this purpose will give great relief to the cart men.

For the high level canal under the Tungabhadra Project, there is barely a provision of Rs. 2 lakhs. Are you really going to take up the high level canal or is it merely a token grant which will end in token work?

Similarly, they have provided only Rs. 1 lakh for the Hagari Bommanahalli Project. This costs Rs. 70 to 80 lakhs. It is one of the projects which will benefit the people who lost their wet lands as a result of the construction of the Tungabhadra Reservoir. If this work is done quickly, it would be of much help to the cultivators and to those who lost their lands.

6-30 P.M.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬದೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳಕಾಲ ಅಪಿಚ್ಚಿನ್ನವಾಗಿ ಸುಮಾರು 28 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತದ ಅಗತ್ಯವೇನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರದುದು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ)

ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಲು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ, ಯಾವ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು, ನಿಧಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಂಬ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಳಗಳು ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಶ್ರೀ ದೇಶಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಹಣ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಸುಮಾರು 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚುಮಾಡುವ ಇಲಾಖೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಅರ್ಧಭಾಗದಷ್ಟನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ರೂಪವಾಗಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನರ್ಧದಷ್ಟು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣದಿಂದ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಭಾರಿ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡುವ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ದೇಶದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಳವಳ, ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನೂಡಿಸಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಗತ್ಯ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು, ಆಯಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಎಂದರೆ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ, ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟುವುದು, ರಸ್ತೆ ಹಾಕುವುದು, ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು, ರಸ್ತೆಗೆ ಟಾರು ಹಾಕುವುದು, ಕಾಸೆವೆ, ಸೇತುವೆ ಹಾಕಬೇಕಾದುದು ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕುರಿತು ವಿವರವಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹತ್ತಾರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದೇ ಮೂಲವತ್ಯಾ ಫಲ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗೊಣಗೆ ಹೋಗದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನವಿದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿ ನಿಧಿಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರುಗಳನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಾಗಿ ಖಾಯಂ ಮಾಡದೇಯಿರುವುದು, ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿ. ಈಗ 63 ಜನ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟುಗಳು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತಾ ಇವರು ಕೆಳದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದ ನೌಕರರ ಸ್ಥಾನ ವಾಸಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತದ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಎಂಬವೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಈಗೊಂದ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ಕಮಿಷಿಯೆಂದು ಮಾಡಿ ಹೈದರಾಬಾದು, ಕೊಡಗು, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮೈಸೂರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸೇರಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿದ ತತ್ಯಗಳಿಗನು ಸಾರವಾಗಿ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿದರು. ಇದು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಆಯಾ ಇಲಾಖಾ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅದಮೇಲೆ ಸಾ ನಮಾನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಕರಾರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಕರಾರು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವಾಗ ಮೈಸೂರಿನವರೇ ಇದ್ದರೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಮಾತು ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಸಲಾಯ್ತು. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತಕರಾರಿರುವ ಜನರನ್ನು ಸಹ ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವರದಿ ಬರುವುದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಒಂದು ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 63 ಜನ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರುಗಳು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಆ ಸ್ಥಾನದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವಂತೆ 1950ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಂ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಈಕ್ವೇಲೈಟ್ ಅವು ಪೋಸ್ಟ್, ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ, ನಿಗದಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಅದರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. "ಈ ದಿವಸ ಅದು ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪು, ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು?" ಎಂಬ ವಾದವಿದೆ. ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ವಿಷಯ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಐದು ಭಾಗಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಲಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಮೈಸೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಹೇಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಮೆಜಾರಿಟಿ, ಮೈನಾರಿಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾಡುವಾಗ ರೋಷದೋಷ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಮಾಡುವರೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ನಮಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿತ್ತದೆಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. 63 ಜನ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ

ಯಂದರೇ ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ, ಪರ್ಯಾ
ಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ, ಇರುವ ಅಧಿಕಾರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ
ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ
ಎಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ಕಾರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡ
ಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—1950ರಲ್ಲಿ
40 ಜನರನ್ನು ಬಾಯಂ ಮಾಡಿದರು. ಆಗಲೇ ಬಾಕಿ
ಯವರನ್ನೂ ಬಾಯಂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯೇ ಇರು
ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾಡನೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—1950ನೆಯ
ಇಸವಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿದರೆ
ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾ
ಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಅನು
ಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂದರ್ಭ
ದಲ್ಲೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಇದು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲ.
ಇದು ತೊಡಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಪರ್ಯಾ
ಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ತಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು
ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಆ ಸಂಬಂಧವಾದ
ಕಾಗದ ಕೈಗೆ ಬಂದರೆ, ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗು
ತ್ತದೆ. ಯಾರಾರಿಗೋ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಟಿ
ಗ್ರೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಪ್ರಮೋಷನ್, ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು
ಎಂಬ ಥೋರಣೆ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು
ಅಂತಹ ಮನೋಭಾವನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೇಳಿ
ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಗಡ ಆ
ರೀತಿ ಚಾರಂಜಿ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ.
ಅದು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಧಾರ
ವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿ
ದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಏನೇನು ಆಗ್ಯಮೆಂಟನ್ನು ಹೇಳಿ
ದ್ದೀರೋ ಅವನ್ನು ಅವರು ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವು
ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ
ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿ
ಗಳು ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಜಿಗುಪ್ಸೆಮಾಡಿ
ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮಾತ್ರ ನಂಬುವು
ದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡು
ತ್ತಾರೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ನಂಬುವವ
ನಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್ಯ
ಗಳು ತುರ್ತಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ
ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿ
ಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ
ಸಮಾನತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ
ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಂದು ರೀ-ಆರ್ಗನೈ
ಜೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು
ಜೂಲಿ ತಿಂಗಳಿನೊಳಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡು
ತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯ
ರುಗಳು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆವರಲೊಬ್ಬರು ಸೆಕ್ರೆಟ
ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯ
ಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ
ಯಾವ್ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿರಬೇಕು,
ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕು, ಯಾವಯಾವ ಅಂಶ
ನಲ್ಲಿರಬೇಕು, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ
ಅವರು ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು ಎಂಬ
ವಿಷಯಗಳಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸು

ತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಹೈಪವರ್ ಕಮಿಟಿ ಇರ
ಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಯಾಂಟರಿ ಇಂಜಿನಿ
ಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್
ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬೇಕೆಂದು
ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೈನರ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು
ಬಲ್ಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ
ದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಯಾವ್ಯಾವ
ವಾಟಿಗೆ ಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ
ಮಾಡಿ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರೂ
ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇತರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
ಅವರು ನೋಡಿಸಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ
ಡಲಾಗಿದೆ. ಬರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ
ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳು
ತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ.
ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟು ಅರಿತಿ ಮಾಡಿ, ಈ ರೀತಿ
ಮಾಡಿ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಅವರ ಅರ್ಜಿ
ಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳು
ತ್ತಾರೆ. ನುಮಾರು ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ
ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ
ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವರದಿ ತರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ
ನೋಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಭಾರತ ಬಂದ ಹಾಗೆ
ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ವರದಿಗಳು ಬಡ್ತಿಟ್ಟು
ನಲ್ಲದ್ದಹಾಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಹೆಸರುಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಅಂಕಿ
ಅಂಶಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ
'ನ್ಯಾರಿಟಿವ್' ಫಾರಂ'ನಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದು
ನೋಡಿವಾಗಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಚೀಫ್
ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು
ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ವರದಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ
ನಾವು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ
ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳು
ಗಳಿಂದಲೂ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅದು ಅನೇಕರಿಗೆ
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡು
ತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಬಹಳ ನಮ್ಮವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡು
ತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ
ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು.
ಆಗ ಹಾಗೆಯೇ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮನಸ್ಸು
ಬಂದರೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು
ಸರ್ವೆ ಸರ್ಕಲ್ ಪ್ರಿಯೆಟ್ ಮಾಡಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು
ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ
'ಸೂಪೋಟೊ' ಸರ್ವೆಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ರಿ-ಆರ್ಗ
ನೈಜೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಸಲಹೆ
ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.
ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬೇ
ಕೆಂದು ಅನೇಕ ತಜ್ಞರಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರ
ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಾವು ಬೇರೆಬೇರೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ನುಸರಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವು
ದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿ
ಇದೆ. ಇವೆವೆ ಸೀಡ್ಸ್ ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಲ್ ಇರಬೇಕು.
ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಎರಡು ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ
ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡ
ಬೇಕೆಂದು ಅಲೋಚನೆ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ
ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳು
ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದರ investigation ಮಾಡಿ
ಸರ್ವೆ ನಡೆಸಿ, ಎಸ್ಕಿಮೇಟು ತಯಾರಿಸಿ ಸ್ಪಷ್ಟಕರೂಪ
ದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ normal
ಮತ್ತು special division ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ)

ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ 50-52 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ರೀತಿಯ ಸರ್ವೆ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿವೆ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗಳ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೇಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ವಿಷಯ ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನವಾದ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ರೀನರ್ವೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಒಂದು ಇದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು, ಸೈಪರ್, ಮೇಜರ್, ಮೈನರ್ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಲದು, ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಸಾರೋದ್ದಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪುನಃ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಆಗಿದೆ. ಅರ್ಜಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯದೇ ಇರಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಅರ್ಜಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ note ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೋಡಿದರೆ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂವಲಿಯನ್ನು ತಂದು ಮರಾಠುತ್ ಇರಾಖೆಯ ಪುನಃ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮರಾಠುತ್ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಯಾವ ಯಾವ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಬರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಉಹಮಾಡಬಹುದು. ಅವು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಯೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಳತೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನೆರವೇರಿಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಅಡಚಣೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿಬೇಕು. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಗೋಜಿಗೆ ಈಗ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. 1957-58ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ West coast road ಸುಲುವಾಗಿ ಛಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದಿಂದ ದೊರೆತ ಹಣ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ

ಬರ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ರಸ್ತೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಹಣ ನಮಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ, ರಾಪ್ಸ್ ಆದುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ನದಸ್ಯರು ಈ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಕೆಲವು ಕಡೆಯಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಾಡಿ ಆಪ್ಟೋವರೆಗೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳ ರೆಕ್ಕ ಬಂದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1957-58ರ actuals ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇನ್ನು 2-3 ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಗವನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಮತ್ತು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋ ಅಷ್ಟೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆ ಮಾತುಕತೆ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶೇಕಡ 90 ರಿಂದ 97ರವರೆಗೂ ಹಣ ಬರ್ಚುಮಾಡಿದೆ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೂರರಷ್ಟು ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಪರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಕೂಲವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಎಂದರೆ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಆಗಲಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಗಲಿ, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಗಲಿ, ರೋಡ್ಸ್ ಆಗಲಿ ಶೇಕಡ 90 ರಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ, ಶೇಕಡ 10ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಿರ್ಧರವಾಗಿದೆ.

Sri U. M. MADAPPA.—Including charged amount ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹೌದು, ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು.

ಇನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಅವು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಮಗೆ ಏನು ಕಷ್ಟ ಇದೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸ್ವತಂತ್ರತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಪಾರ್ಥವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ನೀವು ಹೇಳುವುದು, ನೀವು ಜವಾಬು ಕೊಡುವುದು ನೋಡಿದ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ತೆಂಗಿನ ಮರದಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಹೋಗಿತ್ತು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನೋ, ಯಾರಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದನೇನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸಿತು. ಇವತ್ತು ಅನೇಕರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಆಗದೇ ಯಾವ ದೋಷ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟ್ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರಾನ್ ಇಲ್ಲ

ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಕೆನ್ಟು ಬಂದಿದೆ, ಅದು ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂದು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದೆ. ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನಿ ಮೇಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ದ್ದರೆ—ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ವರ್ಟ್ ಕೂಡ ಎನ್ನಿ ಮೇಟ್ ಆಗದೇ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಎನ್ನಿ ಮೇಟ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ಸಹ ತಪ್ಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇತು ವೆಗೆ ತರಾತುರಿ ಮಾಡಿ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ:ನ ಎನ್ನಿ ಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ರಿವೆನ್ಯು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ರಿವೆನ್ಯು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಹಿಂದೆ ಯಾವರೇಟ್ ಇತ್ತೋ ಆ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ತಕರಾರು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ತರಾತುರಿಯಾಗಿ ಕಡಮೆ ಎನ್ನಿ ಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯದೆ ಇರುವ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್ನಿ ಮೇಟ್ ರಿವೆನ್ಯು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನೇಮಕ, ಪ್ರಮೋಷಣ, ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 200 ವೇಕೆಸಿ ಗಳು ಖಾಲಿ ಇದ್ದಾಗ 63 ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದ ವರಿಗೆನು ತೊಂದರೆ ಇತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಎಷ್ಟೋವೇಳೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ನೌಕರವರ್ಗದ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳು ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ 120 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಪುರಾವಿಸಲ್ವೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಗ್ರೇಡಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಎರಡು ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸಾಗಿದೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ನಾವೀಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಮೊದಲು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಫೈನಾನ್ಸನುಗಳನ್ನು 150 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೇತನದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಆ ಫೈನಾನ್ಸನರಿ ಪೀರಿಯಡ್ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರು. ಫುನ್: ಆ ಅವಧಿಯನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿ ಆ ಗ್ರೇಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಅವರು ಕಣ್ಫರ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಆ ಫೈನಾನ್ಸನರಿ ಪೀರಿಯಡ್ ನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವರಿಗೆ ಈ ಗ್ರೇಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷಣ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಳೇಮೈಸೂರಿನ ನೌಕರ ವರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಬಿಡಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವೊಂದುವೇಳೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲರವರು ಅಂಥದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆಲ್ಲ ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಏಕಾಏಕಿ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನೌಕರವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲರವರ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ನಿಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಕೆಲಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಶಿವಾಯಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲರವರಿಂದ ತಗಾದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ನಿಧಿ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ, ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ರಿವೆನ್ಯು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಅನಿವಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ಮೈತ್ರಿ ಕೆರೆಯ ಕಮಿಟಿ ತೀರ್ಮಾನವೇನಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣಗೌಡ.—ಮೈತ್ರಿ ಕೆರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕರು ಆ ಕೆರೆ ನೀರಿನಿಂದ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ತುಮಕೂರು ಟೌನ್‌ಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ತುದಿಯ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಸುದ್ದಿಕೇಳಿ ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು 'ಅಫ್ಫಾಯ್ಡೆಡ್' ಆಗಿ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಕೆರೆ, ಕಟ್ಟಿ, ಕಾಲುವೆ, ನಾಲೆ, ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ಯುಯರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವರ ಜಮೀನು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾ ರೀತಿ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಾರೆ. ಜಮೀನು ಅಕ್ಯುಯರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 17ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅನೇಕರು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನವಾದನೆಂತರವೂ ಮತ್ತೆ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಪಾಂಪ್ ಹಾಕಿ ತಕರಾರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬಾರದು, ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಫಾರ್ಮಾಲಿಸ್‌ಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸದೆ ನಾವು ಅನುಮತಿಸಬೇಡಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೊಬ್ಬರೂ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲರವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಾದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅವು ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್ ಮೂಲಕ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ)

ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಟಲಲ್ಲೂ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಫೆಡ್ರಲ್ ರೇಟಿಗಿಂತ ಕೆಲಸ ಕಡಮೆ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದಿ. ಜತ್ತಿ (ಜವ ಬಂದಿ).—ಕಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಹೊಸ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಇದು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ರೂಲನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು; ಕೆಲವು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನಾನು ಕೇವಲ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮೇಲೆ ಹೊರತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಾದವನ್ನೇನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

7 P.M.

ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಿನ ವರ್ತಮಾನ ಮಾಡದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ಚಿಂಡರನ್ನು ಕರೆಯದೇ ಪರ್ಪೆಂಟೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀವೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಆದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಲಂಚದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಲಂಚ ಇಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೇ ಇದೆ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಲಂಚ ಈಗ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈಗ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಸ್ವಲ್ಪ ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಲಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಅನೇಕ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ one-way traffic ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಲಂಚ ಕೊಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂತಲೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಲಂಚ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಬಹಳವಾದ ಲಂಚವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ false report ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಲಂಚದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಇರರೇಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು

ಇದರಲ್ಲಿ “Moral Standard” ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಂತವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಗುಂ ಆಗಿ ಯಾರನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ನಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸೆರೆಮನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಂದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ನತ್ಯಾಂಶದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಉಳಿದಿದೆ. ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಮೂರ್ಕುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಅರ್ಜಿಗಳಾದರೂ ಸರಿ, ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಮಾರ್ಕುಗಳಾಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇನೂ ಅಷ್ಟು ದಡ್ಡರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅನೇಕ ದಾರಿಗಳಿಂದ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಯಾರ ಮೇಲೆಯೂ ದಂಚ್ಚೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ತುಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ, ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿಗಳ ರೋಡು ಆಗಿದೆ, ಹೋದ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಆಗಿತು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಿಷ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲಸವೇನೂ ನಿಧಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. 1-11-56ರವರೆಗೆ 99,700 ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪತ್ರಗಳು 31-3-58ರವರಿಗೆ ಬಂದವು. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸೇತುವೆಗಳಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಕೆರೆಗಳು ರಿಪೇರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸವೇನೂ ನಿಧಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಎಷ್ಟು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದರೊಳಗೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—State Government Grant, Central Government Grant ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದನ್ನು consolidated ಫಂಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಮೇರಿಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಸ್ತೆಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಡುವ ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಹಣವನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಇದನ್ನು ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ವಾರು ಹಂಚುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು break up ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಸಮವಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿರಬಹುದು, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—Unsanctioned works ಎಂದು lumpsum grant ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸ್ಪಾಂಕ್ಟ್ ಆದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು ಹೋದರೆ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದ್ದರೆ ಈ ಊರು, ಹೋದರೆ ಮುಂದಿನ ಊರು, ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಏಕೆ ಹೆದರಬೇಕು, ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ಮಾದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ Nature of work ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆಂದು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಂಗಾರ್ಡಿಯವರು ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಇದೆ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವಾಗುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವುಕಡೆ ಆಸಾಮಿಗಳು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸದಮೇಲೆ ಹಾಜರಾಗಲು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ

ಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವಾದಬೇಕು, ಹಣ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜೋ ತಿಂಗಳ ಆಪೈರುದರೆಗೂ ಮಳೆಗಾಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಕಡಮೆ ಹಣ ಬರ್ಚಾದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಚಕ್ಕೆ ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಏವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಜೋ ಆಪೈರಿನೋಳಗಾಗಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಣ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೋ ತಿಂಗಳಿನಿಂದೀಚೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಂಗಾರ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಡಿ. ಮಾರಣ್ಣನವರು, ವಿರ್ಬಾ ಸಾಹೇಬರ ಕಾಲದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಇಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆದಾಯ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಬಡ್ತಿಗಿಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಣದ ಅಭಾವವಿತ್ತು, ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಲವಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕೆಲವುಗಳೇ Remunerative ಆಗಿರಲಿ, Unremunerative ಆಗಿರಲಿ, ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 2 ರಂತೆ ಬಂದರೂ ಸಾಕು, Productive Work ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ದೇಸಾಯಿ.—Remunerative ಆಗಿರುವುದು Unremunerative ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು Unremunerative ಆಗಿರುವುದು Remunerative ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದನ್ನುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡ್ತಿಗಿಟ್ಟಿರುವುದೇ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾರಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಎರಡು ಸಾರಿ drop ಮಾಡಿದರೂ ಮತ್ತೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು Scarcity Area. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು Protective Works ಎಂದೇಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

Desilting of tanks ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿದರು. Desilting ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ರೈತರೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗೋಡು, ಮಣ್ಣು—ಹೊಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನೋಡೋಣ, ಬುರ್ಲೇಜೋರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಬೇರೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ಕೆರೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಗೋಡು ಗೊಬ್ಬರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯ ಮಣ್ಣನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗೋಡು ಈ ರೀತಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು 10,000 ರೂಪಾಯಿ

(ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು)

ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟೇ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ Desiltingಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, Desiltingಗೆಂದು 50 ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋದರೆ, ಅವರಿಗೆ T.A. ಕೊಡುವುದು, ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಯಾವ Engineer ಕೂಡ Desilting ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾರರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—Desilting ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗೇನೋ ನಾಗಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ Desilting ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕರು, Low Level Canal ನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. C.D.S. ಚಾನೆಲ್ ಒಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೂಡ ಇದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ Programme ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮದ್ರಾಸಿಗೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿಗೂ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ revise ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಉದಾಸೀನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಪರಿಹಾರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಅಮೇರಿ ಅವರು ಕೇಳಿದರು. ಕಾವೇರಿಯ Valley ಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನುಗು ರಿಸರ್ವಾಯರ್, ಕಪಿಲಾ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ನುಗು ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಕೈಕಳಗೆ 1,10,000 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಚನೆಯಿದೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾರಾವನ್ನೂ ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ Pick-up Channel ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮುಂಚೆ ಮುಂಚೆ, ಆ ರೈತರು—ಕಂದಾಯ, ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್, ಪಾನ್, ಸಿಸ್ಟಮ್—ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ನಾನೇ ಕಾಲನಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಳವಳಿ ನಡೆಸಿದ್ದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀತಿ ನಿಯಮ ಎಲ್ಲದೆ ಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ ನೀರು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಹಕ್ಕೋಟಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. 25 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 1931ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ರೈತರ ಅನುಭವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಮಾತು ನಕ್ಕವಾಗಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಕಾನೂನು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲ

ಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯವರು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಪೋಲಿಗ್ರಾಮ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ, 25 ವರ್ಷದಿಂದ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಒಂದು ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಂದಿದೆ; ಬಾಕಿಯವರಿಗಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಂದು ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ, ಮತ್ತೆ ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಬೇಕಾದೀತು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆದಾಗ್ಯೂ ಪಾಯಿದೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ, ಜೋನ್ ಮಾಡಿ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನೀರು ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಚೀಲ್ ಎಂಡ್ ರ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ತನಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. 20-30 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕಮಿಷಿಗಳಾಗಿವೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಎರಡು ಮೂರು ಕಮಿಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಪೋಲಿಗ್ರಾಮ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಕಮಿಷಿಯವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿಯವರು ಮಾ ನಾಡುತ್ತಾ ರಾಯಚೂರ್‌ವರೆಗೂ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಆಸ್‌ಫಾಲ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಗುರ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿದ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಗುರ್ತು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ; ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಎಂಟು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಕೆಲಸ ಯಾವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಎಂಟು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟುನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯೋ, ಎಂಟುನೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯೋ ಇರಬೇಕು. ಎರಡನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಜಾದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಇತ್ತು. ಕನ್ನಂಬಾಡಿ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೂ ಸಹ ತಕರಾರು ಇದ್ದೀತು. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನೊಳಗೆ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ದೇಶಾಯಿಯವರು ಈ ಖಾತೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೋಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಯ ಹತ್ತಿರ ವ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಗಣಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಬಿಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬುತ್ತಿದೆ, ಅದರ ವಿಚಾರ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ದೀನದಯಾಳು ನಾಯ್ಡುರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಮೈತ್ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನೋಡಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರ

ದೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಊಟ ರಸ್ತೆ ಹೀಗಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಮದ್ರಾಸು-ಕನ್ಯಾನ್ಮೂರು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಟ್ಟಡದ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—You must take a bold step.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವವರು ಯಾರು ?

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—They have asked only for a loan ; they have not asked for any grant.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—It is up to them to expedite the matter with the Government and press. . . .

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—Last time, there was a provision for rupees six lakhs for the same building, and then the formalities were incomplete. Now, formalities are complete, but there is no provision.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—Perhaps they did not renew their request.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—Now, resolutions have been passed. There is an omission. I just bring it to your notice.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—That is all right. ಇನ್ನು ನಗರದ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೂವತ್ತು ಅಂಗುಲದ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಯಲ್ಲಿ ಆ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಜೋಡಿ ಕೆರೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನೇನಾದರೂ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದು. ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಕೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೋಡಿದಾರರು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಬಿಡುವುದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಅದು ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದಕ್ಕಾರಣ ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri F. X. DENIS PINTO.—What about the Gangoli Project ?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—That will be expedited.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ಜೋಡಿ ಹುಲ ಕುಂಟೆಗೆ ರೈತರು ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಕೂಡ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಏಕೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ವಿನಿಮಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ವಾಟರ್ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 120 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಿದೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಸಮ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ವಾಟರ್‌ರೇಟ್‌ನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣದಾದರೆ ಸ್ವೈಪರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—Apart from big schemes there are the West Coast Road, Corporation Building, etc. Is the present staff sufficient ? Is there no need to have more Engineers ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ನಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣ; ಸಂಬಳ ಕಡಮೆಯೆಂದು ಅನೇಕರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆಗಲ್ಲ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವರು ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕಿ ಕರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಬರುವವರನ್ನು ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ನ ಮೇರೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಆರೀತಿ ಮೂಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಬರುವವರು ಐದು ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ನಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸಿವಿಲ್ ಡಿವಿಷನ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಎಂಜಿನಿಯರ್

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣಗೌಡ).

ಡಿವಿಜನ್ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಮುಂಚೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆದಮೇಲೆ ವಾಪಸು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಡಿವಿಜನ್ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಡಿವಿಜನ್ ಕೆಲಸ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪೊಲೀಸರು ಕಟ್ಟಡವಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆ ಕಟ್ಟಡವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಅಗಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಾರದು.

ಇನ್ನು ವರ್ಕ್ ಫಾರ್ಡ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಡಿ. ಎ. ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಡಿ. ಎ. ದರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದವು. ಅದರಂತೆ ಈ ನಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿ. ಎ. ದರ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಕ್ ಫಾರ್ಡ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಸಾರೋದ್ದಾರ ವಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ವರ್ಕ್ ಫಾರ್ಡ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಾರೋದ್ದಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ವರ್ಕ್ ಫಾರ್ಡ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಡಿ. ಎ. ದರ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

7-30 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಕರಾರು ಇದೆ. ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ರೈತರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಅವರು ಟಿ. ಬಿ. ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಟಿ. ಬಿ.ಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏತಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡಬೇಕು? ಅದನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಅಪ್-ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಹಾರಾಣಿಯವರನ್ನು ಆ ಟಿ. ಬಿ.ಗೆ ಕರೆಸಿದ್ದರು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಬಂಡೀಪುರ, ಊಟ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುವವರು ಈ ಟಿ. ಬಿ.ಗೆ ಬಂದು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಾಜರು ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಟಿ. ಬಿ. ಇರುವ ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವುಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಟಿ. ಬಿ.ಯನ್ನು ಅಪ್-ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು, ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಡ್‌ಗೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಕಾಂಫರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಅದನ್ನು ಇವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. 1,800 ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈವಾರಿಟಿ ಬೇಸಿಸ್‌ಮೇಲೆ ಮಾಡಬಹುದು. 1,800 ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ 300-400 ಕೆರೆಗಳು ಅಬ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿವೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಲಿವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಆತುರ ಪಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದಾಗ, ಬರತಕ್ಕ ಅಡಚಣೆ, ಅಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಆಂಶಗಳನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಸಾವಿರಾರು ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಪೌರಸಭೆಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಷ್ ಮದರಿ ಫೀಲಿಂಗ್ ಏಕೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅದು ಏಕೆ ಮುಖವಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಪೌರಸಭೆಗಳು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಕೌಂಟರ್ ಸೈನ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೋಟಾಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳಿದ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಪೆಷ್ ಮದರಿ ಫೀಲಿಂಗ್ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪೌರಸಭೆಯವರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೇ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಯೂ ಒಂದೇ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯೂ ಒಂದೇ. ನಮ್ಮೂರು ಸಹ ಒಂದೇ.

Sri B. V. DESAI.—What about underground drainage schemes for Mangalore?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—Now there is plenty of water; there is no difficulty.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I know about providing conveyance to the Assistant Engineer?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣಗೌಡ.—ಕನ್‌ವೇಯನ್ಸ್ ಸಲುವಾಗಿ ಜೀಪ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಇದೆ. ತುರ್ತುಗೆ

ಹಂಗಾಮಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮರಾವ್ ಅವರು ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಎರಡನೆಯ ಸೇತುವೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಕಬ್ಬಿನ ಮೇಲಿನ ನುಂಕದಿಂದ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದಿಂದ ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು deviate ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಂಜನಾಪುರ ಕೆರೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ 1,500 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಾಯಂ ಮುಳುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಕೋಡಿಯನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಿ 20-25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾರಾ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಗತ್ಯವಿರುವ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ ಎತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಜನಾಪುರ ಕೋಡಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಭಾಗದಲ್ಲಿ 1,500 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಾದರೆ 20-25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದರಿಂದ ತೀವ್ರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ನೂಟಿನಿದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಾಯ ಭಾಗದ ಸದಸ್ಯರು ನೂಟಿನಿದ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಈಗ ಎವರ ಹೇಳುವುದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹಣದ ಅಭಾವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಹಣದ ಅಭಾವಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹಡಗಲ ಹತ್ತಿರ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಭೂಮಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೊಲ್ಲಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಭೂಮಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೋಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಕಡಮೆ ಹಣ ಅದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಮತ್ತು ಶುಂಗಭದ್ರಾ ಹೈಲೆವರ್ ಕನಾರ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂಕೂಡ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅದು ಡಿಪೆಂಡ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಪ್ಪಿಗೆಕೊಟ್ಟರೆ ಹಣವೊದಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕಡಮೆದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಪಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬ ಬ್ಲಾಕ್ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಬಳ್ಳಾರಿಯಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಸಿಟಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಸ್.ಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಎಸ್.ಮೇಟ್ ಇದೆ. ಅದು ಒಂದು ತೆರೆಗೆ ಸುಮಾರು 40 ಗ್ಯಾಲ್ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ. ಅದರ ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಕಾರ್ಯಾಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ರಿವೈಸ್ಟ್ ಎಸ್.ಮೇಟ್ 65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಸ್ತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆರಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇದೆ, ಎಲ್ಲಕಡೆಯೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆರಿತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಅನಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗೆ ಈಗ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮೈಲೇಜ್ ಗ್ರಾಂಟ್ 200 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ, ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಲೋಕರ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕುಮಾರ ಗೌಡರು ವಿಚಾರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸಹಕೃಗಳಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಕುಡಿಸುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು 200 ಮನೆ ಇದ್ದು, 500 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದ ರೂನಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇದೇ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ 150-200 ಮನೆ ಇದ್ದರೆ ಬಾವಿ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಆಧಾರವಾಗಲಿ, 200 ಮನೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಲಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಹಣ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ.

ತಾಳಿಕೋಟಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಆರ್.ಆರ್. ಇಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. 4 ಲಕ್ಷ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎಸ್.ಮೇಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಹಿಂದಿನ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಳಿದದ್ದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದುರಸ್ತೆ 6 ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ್ದು ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟು ಅಂದಾಜಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಹಳ್ಳಿಯವರು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀರಿನ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಎಂಬುದೊಂದು ಯೋಜನೆಯಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆ ಬೇರೆಇದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 91,72,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Other Revenue Expenditure financed from Ordinary Revenues’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 9,01,92,600 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Civil Works’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 85,68,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘I.N.E. & D. Works (Commercial) —Working Expenses’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 6,31,90,600 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of pay-

ment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 1,20,52,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Construction of I. N. E. & D. Works—Non-Commercial’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 59,83,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959 in respect of ‘Capital Outlay on Improvement of Public Health’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 33,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day March 1959, in respect of ‘Appropriation to Irrigation and Power Development Fund’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 4,04,45,800 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Capital Account of Civil Works Outside the Revenue Account’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 37,37,500 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of ‘Capital Account of Other Works outside the Revenue Account’.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet on Tuesday at 1 P.M.

The House adjourned at Fifty Minutes past Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday, the 22nd April 1958.
